

Općina Mrkopalj

14.

Na temelju članka 24. stavak 1. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) i članka 19. Statuta Općine Mrkopalj (»Službene novine« Primorsko-goranske županije broj 30/01 i 04/02), po pribavljenoj suglasnosti Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove, Ispostava Delnice, Klasa: 350-01/04-01/08, Ur. broj: 2170-82-01-04-2 od 06. prosinca 2004. Općinsko vijeće Općine Mrkopalj, na sjednici održanoj 22. prosinca 2004. godine donijelo je:

ODLUKU

o Prostornom planu uređenja Općine Mrkopalj

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Donosi se Prostorni plan uređenja Općine Mrkopalj, u daljnjem tekstu: Plan.

Planom se utvrđuje svrhovito korištenje, namjena i uređenje građevinskog i ostalog zemljišta, zaštita okoliša, zaštita osobito vrijednih dijelova prirode te zaštita graditeljskog i kulturno-povijesnog naslijeđa na području Općine Mrkopalj.

Plan se provodi neposredno i putem prostornih planova užih područja.

Članak 2.

Plan iz članka 1. ove odluke sadržan je u elaboratu »Prostorni plan uređenja Općine Mrkopalj« koji se sastoji od:

Knjiga 1: TEKSTUALNI DIO

I. Obrazloženje

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Općine Mrkopalj u odnosu na prostor i sustave Primorsko-goranske županije i Republike Hrvatske

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

A. PRIRODNI SUSTAVI

1.1.1.1. Geološka građa, geotehničke značajke, seizmičnost područja i mineralne sirovine

1.1.1.2. Hidrogeologija - vodozaštitna područja

1.1.1.3. Korištenje poljoprivrednog zemljišta - pedološke značajke tala

1.1.1.4. Vegetacija

1.1.1.5. Prirodna baština Općine Mrkopalj

1.1.1.6. Šume i šumsko gospodarstvo - korištenje šumskog zemljišta, lovstvo

1.1.1.7. Vodni resursi i vodoopskrba područja

1.1.1.8. Klima i klimatološke pojave

B. ANTROPOGENI SUSTAVI I IZGRAĐENE STRUKTURE

1.1.1.9. Administrativni ustroj, kretanja stanovništva i demografski razvoj

1.1.1.10. Naseljske strukture kroz povijest - tipologija naselja

1.1.1.11. Kulturno-povijesno naslijeđe Općine Mrkopalj

1.1.1.12. Postojeća naselja i njihova izgrađenost

1.1.1.13. Sadržaji javnih funkcija - dostignuti stupanj društvene nadgradnje

1.1.1.14. Gospodarske djelatnosti i izgrađene gospodarske strukture

1.1.1.15. Izgrađeni infrastrukturni sustavi

1.1.1.16. Zaštićeni dijelovi prostora

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

1.1.3.1. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske

1.1.3.2. Prostorni plan Primorsko-goranske županije

1.1.3.3. Pregled postojećih i važećih dokumenata prostornog uređenja i njihova ocjena

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

1.1.4.1. Ocjena stanja prirodnih resursa

1.1.4.2. Ocjena stanja izgrađenih prostornih struktura

1.1.4.3. Ocjena demografskog i gospodarskog razvoja

1.1.4.4. Mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske, gospodarske i prostorne pokazatelje

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja

2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja

2.2.1. Demografski razvoj

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine Mrkopalj

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Prikaz prostornog razvoja na području Općine Mrko-palj u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Primo-rasko-goranske županije

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina

3.2.1. Razgraničenje i organizacija prostora

3.2.2. Građenje i korištenje površina građevinskih područja

3.2.2.1. Građevinska područja naselja

3.2.2.2. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene

3.2.2.3. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina - tablica 63.

3.2.3. Građenje i korištenje površina izvan građevinskih područja

3.2.4. Namjena i korištenje ostalih površina

3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

3.3.1. Razvoj gospodarskih djelatnosti

3.3.2. Projekcija gospodarskog razvoja do 2015. godine

3.3.3. Razvoj društvenih djelatnosti

3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

3.4.1. Uvjeti korištenja prostora

3.4.2. Uvjeti uređenja prostora

3.4.2.1. Uređenje građevinskih područja

3.4.2.2. Posredno provođenje Plana - obveza izrade dokumenata prostornog uređenja užih područja

3.4.2.3. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

3.4.3. Uvjeti zaštite posebno vrijednih područja i prostornih cjelina

3.4.3.1. Očuvanje krajobraznih vrijednosti

3.4.3.2. Zaštita vrijedne prirodne baštine

3.4.3.3. Zaštita kulturno-povijesnog naslijeđa

3.4.3.4. Iskaz površina za posebno vrijedna područja i prostorne cjeline - tablica 70.

3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustavi

3.5.2. Energetski sustavi

3.5.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba i odvodnja)

3.6. Postupanje s otpadom

3.7. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

3.7.1. Zaštita zraka

3.7.2. Zaštita poljoprivrednog tla

3.7.3. Zaštita šuma i šumskog zemljišta

3.7.4. Zaštita voda

3.7.5. Zaštita od štetnog djelovanja voda

3.7.6. Zaštita od buke

3.7.7. Mjere posebne zaštite

II. Odredbe za provođenje

1. Uvjeti za određivanje namjena površina na području općine

2. Uvjeti za uređenje prostora

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

2.2. Građevinska područja naselja

2.3. Izgrađene strukture izvan naselja

2.4. Izgradnja građevina izvan građevinskih područja

3. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti

4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti

5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava

5.1. Sustav prometa

5.2. Sustav pošte i veza

5.3. Sustav vodoopskrbe i odvodnje

5.4. Sustav energetike

6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina

6.1. Zaštita krajobraznih vrijednosti

6.2. Zaštita prirodnih vrijednosti

6.3. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

7. Postupanje s otpadom

8. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

8.1. Zaštita tla

8.2. Zaštita zraka

8.3. Zaštita voda

8.4. Zaštita od buke

8.5. Mjere posebne zaštite

9. Mjere provedbe plana

9.1. Obveza izrade prostornih planova užih područja

9.2. Građevine i zahvati u prostoru za koje je potrebna procjena utjecaja na okoliš

9.3. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

9.4. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**KNJIGA 2: GRAFIČKI DIO****KARTOGRAFSKI PRIKAZI PLANA:****1. KORIŠTENJE I NAMJENA****POVRŠINA**

MJ 1:25.000

Površine za razvoj i uređenje prostora

Cestovni promet

2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI

MJ 1:25.000

Energetski sustav

Pošta i telekomunikacije

Vodnogospodarski sustav

Obrada, skladištenje i odlaganje otpada

3. UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA

MJ 1:25.000

3a Područja posebnih uvjeta korištenja

- zaštićena prirodna i kulturna baština

Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite

- obveza izrade planova užih područja

3b Područja posebnih ograničenja u korištenju

- krajobraz, tlo

Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja

- sanacija

3c Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite

- uvjeti za provođenje plana

Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja

- sanacija

4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA

MJ 1:5.000

4.1. - 4.6. Kartografski prikazi građevinskih područja

Članak 3.

Granica obuhvata Plana je administrativna granica Općine Mrkopalj određena Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj.

Članak 4.

Administrativna naselja u sastavu Općine Mrkopalj određena su Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Prikazana su granicom i nazivom u kartografskom prikazu 1. »Korištenje i namjena površina«.

Članak 5.

Pojmovi i izrazi koji se upotrebljavaju u Planu imaju sljedeće značenje:

Općina Mrkopalj je jedinica lokalne uprave i samouprave u sastavu Primorsko-goranske županije utvrđena Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 10/97).

Statističko naselje je manja administrativna jedinica unutar Općine, određena Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 10/97).

Naselje je izgrađeno ili planirano struktura namijenjena stanovanju i pratećim funkcijama.

Stanovanje u kontekstu ovog Plana podrazumijeva stalno stanovanje.

Prateće funkcije obuhvaćaju javne društvene funkcije te gospodarske funkcije koje su sukladne stanovanju i mogu se odvijati u naselju.

Povijesnom jezgrom naselja smatra se gusto izgrađeni najstariji dio naselja N5 Mrkopalj koje je zaštićeno kao evidentirano ruralno naselje.

Građevinsko područje je površina u kojoj je predviđena gradnja i uređenje prostora. Ovim Planom određena su građevinska područja naselja i građevinska područja za izdvojene namjene. Granice građevinskih područja utvrđene su u pravilu granicama katastarskih čestica.

Površine za izdvojene namjene su površine za specifične funkcije koje svojom veličinom, strukturom i načinom korištenja odudaraju od naselja, a određuju se građevinskim područjem. Osnovne grupe izdvojenih namjena su: gospodarska-poslovna namjena, ugostiteljsko-turistička namjena, sportsko-rekreacijska namjena, groblja, te ostale namjene.

Infrastrukturni koridor je prostor namijenjen za smještaj građevina i vodova infrastrukturnih sustava unutar ili izvan građevinskog područja.

Građevna čestica je zemljište u funkciji građevine (ili građevina) osnovano u skladu sa odredbama ovog Plana. Na građevnoj čestici određuje se građenje jedne ili više građevina koje su u funkciji jedne namjene, odnosno korisnika.

Regulacijska linija je zajednička linija građevne čestice javne prometne površine i građevne čestice osnovne namjene predviđene ovim Planom.

Građevna linija određuje položaj osnovne građevine unutar površine za gradnju u odnosu na granicu građevne čestice prema javnoj prometnoj površini. Može odrediti i položaj osnovne građevine u odnosu na obodne građevne čestice ili susjedne građevine, ako to zahtijevaju lokalni uvjeti.

Lokalne uvjete čine posebnosti mikrolokacije (urbaništičko-arhitektonske značajke, komunalna i prometna opremljenost, tipologija gradnje u okruženju, morfologija krajolika, klimatski uvjeti i sl.).

Površina za gradnju je dio građevne čestice na kojem je dozvoljena gradnja osnovne građevine i pomoćnih građevina.

Osnovna građevina je svaka građevina (pojedinačna ili kompleks građevina) koja isključivo služi za odvijanje Planom predviđene namjene.

Pomoćna građevina je svaka građevina u funkciji odvijanja namjene u osnovnoj građevini. Gradi se kao zasebna cjelina u sklopu osnovne građevine, prigradna uz nju ili je fizički odvojena.

Izgrađenost građevne čestice je zbroj izgrađenih površina zemljišta pod svim građevinama na čestici (osnovne i pomoćnih). Zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine osim balkona, na građevnu česticu, uključivši i terase u prizemlju građevine kada su iste konstruktivni dio podzemne etaže. U izgrađenost građevne čestice ne računaju se građevine potpuno ukopane u teren, uređene površine u razini terena (terase, parkirališne površine, sportsko-rekreacijske površine i sl.), te građevine i površine kojima se uređuje okoliš.

Okoliš građevine čini slobodan, neizgrađen prostor unutar građevne čestice (okućnica, dvorište, vrt i sl.) koji mora biti uređen.

Ukupnu (bruto) razvijenu površinu čini zbroj površina svih nadzemnih etaža građevina (osnovne i pomoćnih) na građevnoj čestici.

Koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) je odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama i ukupne površine građevne čestice.

Koeficijent iskorištenosti (K_{is}) je odnos ukupne (bruto) razvijene površine građevina na čestici i površine građevne čestice.

Građevina je zatvoreni prostor izgrađen u svrhu odvijanja određene namjene.

Građevine stambene namjene u kontekstu ovog Plana su: obiteljske stambene kuće - s jednim stanom, obiteljske stambene kuće - s najviše tri stana i višestambene građevine. Mogu u svom sklopu imati i poslovni prostor.

Slobodnostojeće stambene građevine su građevine koje su sa svih strana udaljene od granica građevne čestice.

Dvojne stambene građevine su građevine koje se jednom stranom prislanjaju uz susjednu građevinu, a sa preostale tri slobodne strane građevine udaljene su od granice građevne čestice.

Građevine društvenih namjena služe zadovoljenju društvenih potreba stanovništva i namijenjene su odvijanju središnjih funkcija (uprave i pravosuđa, predškolskog i školskog odgoja, zdravstva i socijalne skrbi, kulturnih funkcija, sporta i rekreacije, vjerskih ustanova, građanskih udruga i sl.).

Građevine gospodarskih namjena koje se smještaju u naselju su: građevine za obavljanje poslovnih djelatnosti koje su sukladne stanovanju, ostalim funkcijama naselja i ne ugrožavaju okoliš, građevine za obavljanje turističko-ugostiteljskih djelatnosti i poljoprivredne gospodarske građevine.

Vikend kuće namijenjene su odmoru. Grade se u pravilu kao skupne aglomeracije u vikend naselju - izdvojenoj površini turističko-ugostiteljske namjene, a iznimno u stambenom naselju kao pojedinačne građevine.

Teren je nivo konačno uređenog zemljišta neposredno uz građevinu.

Etaža je svaki funkcionalni nivo građevine. Po vrsti etaže mogu biti podzemne (podrum) ili nadzemne (suteran, prizemlje, kat, potkrovlje).

Podrum je etaža koja je sa svih strana potpuno ili djelomično ukopana u teren. Gornji rub stropne konstrukcije djelomično ukopanog podruma ne smije nadvisivati najniži dio terena oko građevine više od 1,0 m.

Suteran je etaža djelomično ukopana u teren s tri strane, s jednim slobodnim pročeljem.

Prizemlje je etaža u razini ili neposredno iznad terena.

Potkrovlje je etaža ispod kose krovne konstrukcije.

Nivelacijska kota od koje se računa katnost građevine je kota pada prve nadzemne etaže uzdignute maksimalno 1,0

m od najniže točke konačno uređenog terena na dijelu građevne čestice koji pokriva građevina.

Visina građevine određuje se katnošću tj. brojem etaža i maksimalnom visinom. Maksimalna visina ograničava udaljenost mjerenu od najniže točke terena pod građevinom do donjeg ruba krovnog vijenca ili donjeg ruba podrožnice kosog krova.

Oblikovanje građevina, zbog arhitekture specifične za planinske predjele, mora biti u skladu s tradicijom goranskog graditeljstva ali i slobodno u arhitektonskom izričaju i upotrebi novih građevinskih materijala, u skladu sa suvremenim zahtjevima.

Stambena jedinica je prostor u osnovnoj građevini predviđen za smještaj jedne obitelji.

Samostalna uporabna cjelina je skup prostorija namijenjen za stanovanje, poslovnu ili turističko-ugostiteljsku djelatnost, s neophodnim pomoćnim prostorijama koje čine zasebnu građevinsku cjelinu i imaju poseban ulaz.

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE MRKOPALJ

Članak 6.

Ovim Planom vrši se razgraničenje prostora prema namjeni, određuju se položaj, veličina i oblik površina za pojedine namjene, te vrši detaljno razgraničenje unutar svake namjene.

Prostor Općine Mrkopalj dijeli se na:

- površine naselja,
- površine izvan naselja za izdvojene namjene,
- poljoprivredne površine,
- šumske površine,
- ostale poljoprivredne i šumske površine i
- vodne površine.

Razgraničenje prostora prema namjeni prikazano je u kartografskom prikazu: 1. »Korištenje i namjena površina«.

Površine naselja

Članak 7.

Naseljem se smatra strukturalni oblik stanovanja i pratećih funkcija u zatečenom (izgrađenom) ili planiranom (neizgrađenom) obujmu. Površine naselja su područja na kojima se predviđa proširenje postojećih ili gradnja novih struktura, a određuju se građevinskim područjima.

U površinama naselja smještaju se sve funkcije sukladne osnovnoj namjeni stanovanja, ovisno o veličini, rangi i značaju naselja. To su: središnje funkcije (javna i društvena namjena) i gospodarske funkcije (poslovna, turističko-ugostiteljska, poljoprivredna namjena i dr.).

U naseljima se nalaze ili planiraju javne zelene površine, zaštitne zelene površine, površine infrastrukturnih sustava, površine groblja i ostale površine.

Članak 8.

Ovim Planom uspostavljen je sustav naselja prema njihovoj razvojnoj ulozi na sljedeći način:

1. lokalno središte (VII. kategorija centraliteta) je: naselje N5-Mrkopalj: općinsko središte - sjedište lokalne samouprave i središte društvenog i gospodarskog razvoja,
2. manje razvojno središte je: naselje N9-Begovo Razdolje - središte turističkog razvoja.

Članak 9.

Prema značaju i razini funkcionalne opremljenosti naselja Općine Mrkopalj dijele se na:

1. administrativno-gospodarski centar: naselje N5-Mrkopalj - naselje sa stambenim, središnjim uslužnim i pratećim gospodarskim funkcijama,

2. podcentri: naselja N9-Begovo Razdolje i N2-Sunger - naselja sa stambenim i pratećim gospodarskim funkcijama,

3. manja naselja ruralnog tipa: N1-Šungerski Bukovac, N3 i N4-Brestova Draga, N6-Mrkopalj-Šumarija, N7-Mrkopalj-Poljana, N8-TukVojni i Tuk Mrkopaljski - naselja sa pretežito stambenim funkcijama i nekim pratećim gospodarskim funkcijama.

Površine izvan naselja za izdvojene namjene

Članak 10.

Površine izvan naselja za izdvojene namjene predviđene su za smještaj specifičnih funkcija koje veličinom i strukturom odudaraju od naselja. Planiraju se odvojeno prema pojedinim namjenama i određuju građevinskim područjima. Koriste se i izgrađuju prema posebnim kriterijima, a u njima se ne može planirati novo stanovanje.

Ovom Planom vrši se razgraničenje površina izvan naselja prema osnovnim grupama izdvojenih namjena, a to su:

- a. gospodarska namjena,
- b. ugostiteljsko-turistička namjena i
- c. sportsko-rekreacijska namjena.

a. Gospodarska namjena

Članak 11.

Površine za gospodarske namjene su izdvojene veće površine u kojima se smještaju različite proizvodno-poslovne djelatnosti, a razgraničuju se na sljedeće kategorije:

• površine za poslovne namjene (za proizvodno-poslovne, trgovačko-uslužne i uslužno-servisne sadržaje).

b. Turističko-ugostiteljska namjena

Članak 12.

Površine za turističko-ugostiteljske namjene su izdvojene veće površine u kojima se smještaju različiti sadržaji turističko-ugostiteljske djelatnosti (stacionarnog, izletničkog, lovnog, seoskog turizma i sl.) koji uključuju i ugostiteljsku ponudu kraja. U te površine svrstana su i vikend naselja namijenjena odmoru.

Razgraničuju na sljedeće kategorije:

- površine stacionarnog turizma (hoteli, pansioni)
- apartmanska naselja i
- vikend naselja.

c. Sportsko-rekreacijska namjena

Članak 13.

Površine za sportsko-rekreacijske namjene su veća područja za odvijanje sportskih i rekreacijskih aktivnosti. Razgraničene su na:

- veća i manja skijališta u sastavu Skijaškog centra / SC »Mrkopalj« kao dijelu Hrvatskog olimpijskog centra / HOC »Bjelolasica«,
- Biatlonski centar »Zagmajna«,
- Sportsko-rekreacijski centar SRC »Begovo Razdolje« i
- Sportsko-rekreacijsko područje »Tri poljane«.

Poljoprivredne površine

Članak 14.

Detaljnije razgraničenje poljoprivrednih površina izvršeno je temeljem vrednovanja zemljišta i utvrđenih bonitetnih kategorija, na površine za sljedeće namjene:

• vrijedno obradivo poljoprivredno tlo - P2 (tla IV. i djelomično V. bonitetne klase) - zemljišta I. kategorije zaštite - mrkopaljsko i sungersko polje, obradive površine u blizini naselja, vrtovi i voćnjaci - namijenjeno je primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i štiti se od prenamjene,

• ostalo obradivo poljoprivredno tlo - P3 (tla V. i VI. bonitetne klase) - zemljišta II. kategorije zaštite - pretežito krški pašnjaci, livade, površine izvan naselja i u šumskom prostoru - namijenjeno je poljoprivrednoj proizvodnji u najmanje 50% površine.

Šumske površine

Članak 15.

Šumske površine se razgraničuju temeljem kriterija o njihovoj zaštitnoj funkciji i ulozi u očuvanju biološke raznolikosti, trajne zaštite šumskog tla, te očuvanja ljudskog zdravlja, na sljedeće površine:

• gospodarske šume - Š1 (u državnom i privatnom vlasništvu) namijenjene prvenstveno za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda

• zaštitne šume - Š2 namijenjene prvenstveno za zaštitu zemljišta i erozivnih područja, naselja, te gospodarskih i drugih građevina,

• šume posebne namjene - Š3 koje se u Općini Mrkopalj dijele na:

- šume i dijelovi šuma registrirani kao objekti za proizvodnju šumskog sjemena, te Sungerski lug - ogledna šuma agronomskog fakulteta od posebnog znanstvenog značenja,

- šume koje predstavljaju posebne rijetkosti i ljepote (to su šume unutar područja zaštite prirodne baštine: Parka prirode Bjelolasica, strogog rezervata Samarske i Bijeke stijene, zaštićenih krajolika Burni Bitoraj i Višnjevica,

- šume namijenjene za odmor i rekreaciju.

Ostale poljoprivredne i šumske površine

Članak 16.

Ostale poljoprivredne i šumske površine, u kartografskom prikazu 1. »Korištenje i namjena površina« označene kao ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište - PŠ, čini sav preostali prostor koji se može koristiti na način predviđen za poljoprivredno ili šumsko zemljište. Moguća je njegova prenamjena i korištenje prema kriterijima za građenje izvan građevinskih područja.

Vodne površine

Članak 17.

Na području Općine Mrkopalj nema nadzemnih vodotoka (rijeka i većih potoka). Od vodnih površina postoji samo nekoliko manjih potoka i jaruga, te povremeni bujični tokovi od kojih su najveće mrkopaljske bujice.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

Članak 18.

Gradnja građevina i uređenje površina vrši se unutar građevinskih područja i izvan građevinskih područja samo na uređenom građevinskom zemljištu. Uređenje podrazumijeva pripremu i opremanje građevinskog zemljišta.

Za sva građevinska područja na administrativnom području Općine Mrkopalj određuje se I. kategorija uređenosti koja podrazumijeva minimalno uređeno građevinsko zemljište, a obuhvaća pripremu i pristupni put, odnosno neposredni kolni pristup građevnoj čestici.

Članak 19.

Ovim Planom određene su veličine, prostorni raspored i oblik građevinskih područja naselja i građevinskih područja za izdvojene namjene. Građevinska područja sastoje se od izgrađenog i neizgrađenog dijela.

Izgrađenim dijelom građevinskog područja smatra se uređeno građevinsko zemljište na kojem su izgrađene građevinske parcele, infrastrukturne građevine i površine, te privedene namjeni ostale površine (javne zelene površine, zaštitno zelenilo, igrališta, javna parkirališta i sl.).

Neizgrađeni dio građevinskog područja je prostor predviđen za razvoj i širenje izgrađenog dijela, odnosno za formiranje novog građevinskog područja na uređenom zemljištu.

Izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskih područja uređuju se i koriste na način propisan ovim Prostornim planom, a prikazani su u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina« u mjerilu 1: 25000, te u kartografskim prikazima 4.1. - 4.6. »Građevinska područja« u mjerilu 1:5000.

Članak 20.

Izvan građevinskih područja moguće je planiranje izgradnje:

• građevina infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),

• zdravstvenih i rekreacijskih građevina,

• građevina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina,

• stambenih i gospodarskih građevina.

Kriteriji uređenja prostora i izgradnje odnose se na pojedinačne građevine i zahvate kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevine i zahvata u prostoru, a oni su sljedeći:

• pojedinačne građevine ne mogu biti mješovite namjene i određene su jednom građevinskom parcelom,

• građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, šumarska, planinarska i sl.)

• građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu (cisternom), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili koristiti prirodnu energiju vjetra, vode i sl.),

• građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva.

2.1. Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju

Članak 21.

Prema Uredbi o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku i Odluci o Prostornom planu Primorsko - goranske županije na području Općine Mrkopalj nalaze se sljedeće građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku:

1. Sportske građevine:

• Hrvatski olimpijski centar Bjelolasica - postojeća građevina u Karlovačkoj županiji, koja se djelomično prostire na području Općine Mrkopalj,

2. Prometne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

Poštanske i telekomunikacijske građevine:

• Telekomunikacijske građevine međunarodne razine:

• Radijski koridor Učka - Mirkovica

3. Energetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

Elektroenergetske građevine:

- Dalekovod, transformatorsko i rasklopno postrojenje - postojeće:

* Prijenosni dalekovod 380 kV Meline - Tumbri

Članak 22.

Na području Općine Mrkopalj nalaze se slijedeće građevine od važnosti za Primorsko-goransku županiju:

1. Građevine društvenih djelatnosti:

Građevine sporta i rekreacije:

- Sportski centar Bjelolasica

2. Cestovne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

Ostale državne ceste:

- (granica Republike Slovenije) - Brod na Kupi - Delnice - čvor Lučice - Mrkopalj - Begovo Razdolje - (Bjelolasica - Jasenak)

Osnovne županijske ceste:

- (»Karolina«) Vrbovsko - Ravna Gora - Mrkopalj - Fužine - Hreljin - Meja,
- (»Lujzijana«) - čvor Ravna Gora - (»Karolina«) - (Vrelo, Bjelolasica - Jasenak),
- Begovo Razdolje - Begova cisterna (veza na Ravnu Goru - Jasenak),

3. Građevine za vodoopskrbu pripadajućih podsustava:

Građevine za vodoopskrbu podsustava »Lokve«:

- vodoopskrbni cjevovodi na području Općine Mrkopalj,

4. Elektroenergetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

Distribucijski dalekovod 110 kV:

- TS Plase - TS Vrbovsko - Gojak,

5. Građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

- županijska plinska mreža na području Općine Mrkopalj.

Članak 23.

Izgradnji građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju koje se nalaze na administrativnom području Općine Mrkopalj određuje se prioritetan značaj.

Prostor građevina od državnog i županijskog interesa određuje se koridorom, trasom ili lokacijom, prema propisanim kriterijima, a građevine se grade i rekonstruiraju neposrednim provođenjem, sukladno odredbama ovog Plana.

2.2. Građevinska područja naselja

Članak 24.

Na području Općine Mrkopalj ovim Prostornim planom određuju se građevinska područja naselja N1 - N9 na sljedeći način:

N1-N2, oznake su građevinskog područja naselja Sunger, N3-N4, oznake su građevinskog područja naselja Bresto-va Draga,

N5-N7 oznake su građevinskog područja naselja Mrkopalj,

- oznakom N5 označeno je građevinsko područje središnjeg naselja,

N8, oznaka je građevinskog područja naselja Tuk Mrkopaljski i Tuk Vojni,

N9, oznaka je građevinskog područja naselja Begovo Razdolje.

Razgraničenje građevinskih područja naselja prikazano je na kartografskom prikazu 1. »Korištenje i namjena površina« u mjerilu 1:25.000 i na kartografskim prikazima 4.1. - 4.6. »Građevinska područja« u mjerilu 1:5000.

Članak 25.

Građevinsko područje naselja sastoji se od izgrađenog i neizgrađenog dijela koji se uređuju i koriste na način propisan ovim Planom.

U izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja vrši se rekonstrukcija postojećih i interpolacija novih građevina na pojedinačnim neizgrađenim parcelama.

U slobodni prostor izgrađenog dijela građevinskog područja naselja prioritetno treba smjestiti građevine ili površine društvenih djelatnosti i infrastrukture.

Neizgrađeni dijelovi građevinskog područja namijenjeni su planiranoj novoj izgradnji.

Članak 26.

Građevinska područja naselja namijenjena su:

- izgradnji stambenih građevina i građevina namijenjenih odvijanju javnih i društvenih funkcija (uprave, obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, kulture, sporta, rekreacije) i ostalih namjena koje prate organizaciju života u stambenom naselju, a sukladne su stanovanju,

- izgradnji građevina u kojima se mogu odvijati različite gospodarske djelatnosti (proizvodno-poslovne, trgovačko-uslužne, turističko-ugostiteljske, poljoprivredne i dr.), koje ne iziskuju velike izdvojene površine i u kojima se pri redovitoj upotrebi odvijaju aktivnosti koje ne narušavaju standard stanovanja i kvalitetu života stanovništva, te ne zagađuju okoliš,

- izgradnji površina namijenjenih razvoju prometne i komunalne infrastrukturne mreže u naselju, uređenju ulica, trgova, pješačkih prolaza, te ostalih prometnih površina i građevina u funkciji odvijanja prometa (parkirališta, skupne garaže, benzinske crpke, autobusne postaje), uređenju groblja i sl.

- uređenju parkovnih i javnih zelenih površina, površina zaštitnog zelenila, dječjih igrališta, sportsko-rekreacijskih površina i sl.

Građevna čestica

Članak 27.

Za sve osnovne građevine koje postoje ili se njihova izgradnja planira u naselju određuje se građevna čestica.

Oblik i veličina građevne čestice utvrđuju se, u pravilu, katastarskim oblikom zemljišne čestice, cijepanjem katastarske čestice ili spajanjem više čestica, a moraju omogućiti smještaj osnovne i pomoćnih građevina, te propisane udaljenosti od granica susjednih čestica i građevina u okruženju.

Kod određivanja zemljišta koje služi redovnoj upotrebi postojećih građevina, odnosno formiranja građevnih čestica ako one nisu određene, primjenjuju se isti uvjeti kao i za gradnju novih građevina.

Priključci na prometnu i komunalnu infrastrukturu

Članak 28.

Gradnju unutar građevinskih područja naselja treba u pravilu razvijati uz postojeće ili planirane državne, županijske, lokalne i nerazvrstane ceste.

Za neizgrađeni dio građevinskog područja naselja koji je planiran uzduž državne ili županijske ceste mora se osnovati sabirna ulica.

Pristup s građevne čestice na javnu prometnu površinu mora se odrediti na način da se ne ugrozi nesmetano odvijanje prometa. Ukoliko se građevna čestica nalazi između ili na spoju cesta različite kategorije, pristup osigurati sa ceste nižeg ranga.

Zadržati postojeće pješačke komunikacije unutar naselja (javna stepeništa, puteve i prolaze), te osigurati prostor za izgradnju novih. Nove pješačke komunikacije ne mogu imati širinu manju od 2,50 m.

Članak 29.

Građevinska čestica mora imati priključak na javnu prometnu površinu kojim se osigurava pješački i kolni prilaz čestici i građevini te protupožarni pristup vatrogasnom vozilu.

U izgrađenom dijelu građevinskog područja iznimno se građevnoj čestici obiteljske stambene građevine može pristupiti i samo putem pješačkog pristupa koji ne smije biti uži od 2 m i duži od 30 m.

Minimalne širine kolnog priključka određuju se prema vrsti i namjeni osnovne građevine. Kod neposredne provedbe ovog Plana, kolni prilaz za obiteljske stambene kuće ima minimalnu širinu 3,0 metra, a za višestambene građevine te građevine društvenih i gospodarskih namjena min. 4,5 metra.

Priključke na prometnu infrastrukturu potrebno je odrediti prema minimalnim prometnim uvjetima iz članka 101. ovih Odredbi.

Kolne i pješačke prilaze građevinama i javnim površinama izvesti u skladu s urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera.

Članak 30.

Parkirališni prostor za sve osnovne građevine treba riješiti u sklopu građevne čestice, prema lokalnim uvjetima. Moguća je izgradnja garažnih parkirališta i u podzemnoj etaži osnovne građevine.

Potreban broj parkirališnih mjesta odrediti ovisno o vrsti i namjeni osnovne građevine, a prema odredbi članka 103.

Članak 31.

Sve osnovne građevine moraju biti priključene na naseljsku komunalnu infrastrukturu. Priključci se određuju kroz posebne uvjete građenja nadležnih komunalnih ustanova, ovisno o vrsti i namjeni osnovne građevine, u skladu s propisanim minimalnim uređenjem građevinskog područja.

U naseljima gdje još nije izgrađen vodovod i nema kanalizacije uvjetuje se gradnja cisterne za vodu i nepropusne septičke taložnice.

Za izgradnju građevina gospodarskih namjena u naselju, naročito proizvodno-poslovnih i poljoprivrednih građevina s izvorom zagađenja, treba ishoditi vodopravne uvjete.

Vrste osnovnih građevina u naselju

Članak 32.

U građevinskom području naselja grade se sljedeće vrste osnovnih građevina:

- građevine stambene namjene,
- građevine društvenih namjena (javnih i društvenih funkcija),
- građevine gospodarskih namjena (poslovne, turističko-ugostiteljske, poljoprivredne),
- infrastrukturne i komunalne građevine,
- ostale građevine (montažne građevine, kiosci, reklamni panoji, privremene građevine).

Na građevnoj čestici osnovnih građevina mogu se graditi:

- pomoćne građevine u funkciji građevina osnovne namjene.

Sve vrste osnovnih i pomoćnih građevina u naselju mogu se graditi klasičnim i montažnim načinom građenja. Ako se grade montažnim načinom tada za njih vrijede isti uvjeti kao i za klasično građene građevine, čime se naročito podrazumijevaju oblikovni zahtjevi.

Opći uvjeti građenja osnovnih građevina

Članak 33.

Građenje i uređenje površina osnovnih građevina u naselju provodi se neposredno, temeljem odredbi ovog Plana ili posredno, temeljem prostornih planova užeg područja.

Neposrednim provođenjem mogu se graditi građevine stambene namjene, građevine društvenih namjena i građevine turističko-ugostiteljske namjene maksimalne bruto razvijene površine do 450 m², te građevine gospodarske - poslovne namjene maksimalne bruto razvijene površine do 600 m², poljoprivredne gospodarske građevine, pomoćne građevine, infrastrukturne i komunalne građevine i ostale građevine, primjenjujući kumulativno sve odrednice Plana.

Ovim Planom određuju su kriteriji i uvjeti građenja za građevine iz stavka 2. čija je izgradnja u građevinskim područjima naselja moguća neposrednom provedbom.

Članak 34.

Udaljenost osnovnih građevina u naselju od regulacijske linije tj. od ruba čestice javne prometne površine uz koju je smještena građevinska čestica, određuje se ovisno o vrsti i kategoriji javne površine, a prema odredbama članka 100. i 101. ovih Odredbi.

Za neposredno provođenje određuju se sljedeći uvjeti:

- udaljenost građevina stambene namjene, osim višestambene građevine, od kolnika lokalne i nerazvrstane ceste u pravilu ne može biti manja od 5,0 metara, a od kolnika ostale državne ceste i županijske ceste ne može biti manja od 6,0 metara,

- udaljenost višestambene građevine, te građevina društvenih i gospodarskih namjena (poslovne, turističko-ugostiteljske i poljoprivredne) od ruba kolnika prometnica određuju se u pravilu na način da se veličine određene u stavku 2 povećavaju za 1/2 visine građevine.

U slučaju rekonstrukcije postojećih i interpolacije novih građevina u izgrađenim dijelovima naselja, moguće su i manje udaljenosti od odredbi prethodnih stavaka, odnosno moguće je određivanje građevne linije prema postojećim susjednim građevinama, ako to dozvoljavaju lokalni uvjeti i posebni uvjeti nadležnih institucija za upravljanje cestama. Ista odredba vrijedi i u slučaju gradnje građevine na građevnoj čestici koja ima nepovoljnu konfiguraciju terena (nagib veći od 15%).

Članak 35.

Udaljenost osnovnih građevina, mjerena od najistaknutijih dijelova pročelja, od granice građevne čestice, osim od granice prema javnoj prometnoj površini, određuje se ovisno o vrsti i namjeni osnovne građevine te lokalnim uvjetima kako slijedi:

• udaljenost slobodnostojećih građevina stambene namjene, osim višestambenih građevina, od granice građevne čestice mora biti najmanje pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 3 metra, odnosno najmanje 6,0 m od susjednih osnovnih građevina,

• prethodna odredba vrijedi također za izgradnju obiteljskih stambenih kuća s najviše tri stana građenih na poluo-tvoreni način, a primjenjuje se na slobodna pročelja,

- udaljenost višestambenih građevina te građevina društvenih i gospodarskih namjena mora iznositi najmanje pola visine građevine ($h/2$), ali ne može biti manja od 4,0 m.

Članak 36.

Visina osnovnih građevina određuje se brojem etaža i maksimalnom visinom kako je određeno pojmovnikom u članku 5. ovih Odredbi.

Lokacijskom dozvolom mora se utvrditi manji broj nadzemnih etaža od onog koji je maksimalno dopušten ako to zahtijevaju lokalni uvjeti, naročito u odnosu na visine postojećih okolnih građevina u naselju.

Članak 37.

Interpolacija podrazumijeva građenje novih građevina u izgrađenom dijelu naselja, na građevnoj čestici koja je ostala neizgrađena između već izgrađenih čestica. To je izgradnja građevina uz već postojeću naseljsku regulaciju u koju se ona mora uklopiti tlocrtnim i visinskim gabaritima i arhitektonskim oblikovanjem.

Vrši se pod istim uvjetima koji vrijede za izgradnju novih građevina u neizgrađenom dijelu naselja, a iznimno uz manja odstupanja zbog lokalnih uvjeta.

Članak 38.

Rekonstrukcija postojećih građevina u građevinskom području naselja podrazumijeva dogradnje, nadogradnje i promjene namjena građevina.

Dozvoljava se rekonstrukcija - prenamjena postojećih stambenih građevina za potrebe obavljanja društvenih i gospodarskih djelatnosti. Preporuka Plana je da se ova odredba primijeni naročito na napuštene građevine koje postoje u svim naseljima.

Također je preporuka ovog Plana da se, u cilju razvoja društvenih i gospodarskih djelatnosti, u građevinskom području naselja ne dozvoli prenamjena postojećih građevina društvenih i gospodarskih namjena u stambene građevine.

Rekonstrukcija postojećih građevina u naselju vrši se neposrednim provođenjem ovog Plana u pravilu pod istim uvjetima kao i izgradnja novih građevina, a iznimno uz manja odstupanja zbog lokalnih uvjeta.

Rekonstrukcija građevina izgrađenih na manjim udaljenostima od propisanih za nove građevine, može se izvesti na način da se ne smanjuju postojeće tlocrtne udaljenosti od granica građevne čestice i susjednih građevina. Dozvoljava se nadogradnja nižih dijelova osnovne građevine i prigradenih pomoćnih građevina u okviru tlocrtnih gabarita do maksimalne visine osnovne građevine, ako se objektivno ne umanjuju uvjeti stanovanja na susjednim česticama.

Za bilo koji zahvat u zoni i na građevini koja je registrirani ili evidentirani spomenik kulture potrebno je zatražiti suglasnost i uvjete nadležne ustanove za zaštitu kulturne baštine.

Rekonstrukcija postojećih građevina u naselju ili njegovom dijelu za koji je propisana obveza izrade prostornog plana užeg područja, a prije donošenja tog plana, moguća je zbog poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada. Utvrđuje se temeljem odrednica prethodnih stavaka uz slijedeće posebnosti:

- oblik građevne čestice i građevine utvrđuje se na osnovi postojećeg zemljišno-knjižnog stanja,
- zadržavaju se postojeći priključci na javni put i komunalnu infrastrukturu.

Rekonstrukcije građevina unutar infrastrukturnih koridora i zaštitnih pojaseva uz prometnice mogu se dozvoliti zbog poboljšanja neophodnih uvjeta samo u postojećim tlocrtnim i visinskim gabaritima, bez povećanja fizičkog obujma gra-

đevine, uz suglasnost i posebne tehničke uvjete nadležnih komunalnih ustanova.

Arhitektonsko oblikovanje građevina

Članak 39.

Sve vrste osnovnih građevina moraju se, u tlocrtnom gabaritu i u volumenu, prilagoditi i podrediti ambijentalnoj slici cjeline naselja. Dozvoljava se suvremeni arhitektonski izričaj, ali se građevina načinom gradnje, mjerilom, oblikovanjem pročelja i upotrebljenim materijalima mora prilagoditi lokalnim uvjetima, te skladno uklopiti u proporcije, ritam i izgled koji je ostvarila postojeća arhitektura u užem okruženju.

Unutar gusto izgrađene jezgre naselja N5-Mrkopalj koje je evidentirano kao ruralno naselje, uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina odrediti će se urbanističkim planom uređenja naselja, a uvjete rekonstrukcija do donošenja plana utvrđuje nadležna ustanova za zaštitu kulturne baštine.

U ostalim naseljima, naročito u onim dijelovima u kojima prevladava tradicionalna gradnja, uvjetuje se upotreba materijala i načina građenja u tradiciji goranskog narodnog graditeljstva. Preporuča se korištenje predložaka tradicionalnih tipova goranskih kuća.

Građevine stambene namjene svojim oblikovanjem moraju biti usklađene s načinom izgradnje postojećih građevina u okruženju, moraju imati kosi krov, u pravilu dvostrešan, s nagibom krovnih ploha ne manjim od 45° . Dijelovi krovista mansardnog tipa, (zidovi koji su sastavni dio krovista i oblažu se pokrovom) mogu biti i većeg nagiba. Na kosom terenu sljeme krova u pravilu mora biti usporodno sa slojnicama.

Preporuča se pokrov crijepom, ali je dopušteno korištenje i drugih suvremenih materijala (pokrov od bitumenskih elemenata malog formata, azbestcementni pokrovi i sl.) te tradicionalnih materijala upotrebljivanih u autohtonoj arhitekturi naselja. Pokrov ne smije biti blještav (nebojeni čelični i pocinčani lim i sl). Predlažu se boje u rasponu toplih tonova (od crvene do tamno-smeđe).

Arhitektonsko oblikovanje višestambenih, društvenih i gospodarskih - turističko-ugostiteljskih građevina koje se grade u naselju na izdvojenim građevnim česticama mora biti primjereno namjeni, gabaritom prilagođeno neposrednom okruženju, a oblikovanjem pročelja skladno uklopljeno u ambijentalnu cjelinu naselja.

Građevine gospodarske - poslovne namjene mogu se oblikovati i suvremenim arhitektonskim izričajem, uključujući montažnu gradnju u betonu ili čeliku i primjenu suvremenih materijala, te slobodniju kolorističku obradu. Pročelja treba skladno oblikovati ujednačenom raščlambom ploha i otvora, a primijenjene materijale, dimenzije i tipove otvora unificirati.

Sklop građevina na jednoj čestici treba činiti oblikovnu cjelinu usklađenih gabarita, kod svih elemenata sklopa (osnovne i pomoćne građevine) primijeniti iste principe oblikovanja i iste materijale završne obrade.

Uvjeti za uređenje okoliša

Članak 40.

Uređenje građevne čestice osnovnih građevina treba obuhvatiti sve sadržaje na njoj. Na neizgrađenim dijelovima građevnih čestica vrši se uređenje internih prometnih i parkirnih površina, zelenih površina ukrasnog i zaštitnog zelenila, terasa u razini terena, sportsko-rekreativnih, manipulativnih površina i sl.

Minimalno 20 % mora biti uređena zelena površina, osim za čestice u gusto izgrađenim naseljima gdje mora biti min.

10%. Okoliš treba urediti i oplemeniti sadnjom ukrasnog zelenila, a prilikom gradnje maksimalno sačuvati postojeće autohtono zelenilo.

Ograđivanje građevnih čestica na kojima se grade osnovne građevine u naselju vrši se ogradama od zelenila, drva, metala, kamena, ovisno o vrsti građevine, visine prema lokalnim uvjetima u naselju, najviše do 1,5 metara. Da bi se sačuvao izgled padina na kosim građevnim česticama zabranjuju se veća preoblikovanja terena (zatrpavanje vrtača, izvođenje usjeka i nasipa, gradnja podzida viših od 2,0 metra). Oblikovanjem terena ne smiju se narušiti uvjeti korištenja susjednih čestica, bez obzira na namjenu.

GRAĐEVINE STAMBENE NAMJENE

Članak 41.

Građevina stambene namjene je građevina namijenjena funkciji stalnog stanovanja smještena na jednoj građevnoj parceli koja u pravilu sadržava samo stambeni prostor.

Iznimno, unutar stambene građevine, uz nju ili odvojen od nje ali funkcionalno povezan, može se nalaziti i poslovni prostor čija površina ne smije prelaziti 50% ukupne površine prostora. Poslovnim prostorom smatra se prostor namijenjen odvijanju djelatnosti sukladnih funkciji stanovanja (društvenih, gospodarskih i ostalih namjena) koje ne narušavaju standard stanovanja, ne zahtijevaju veće površine, ne privlače jači promet, ne proizvode buku i štetne emisije u okoliš veće od dopuštenih vrijednosti određenih posebnim zakonima i propisima, ne povećavaju opasnost od požara i eksplozije i sl.

Uz osnovnu građevinu na građevnoj čestici dozvoljen je smještaj jedne ili više pomoćnih građevina.

Kod neposrednog provođenja ovog Plana za građevine isključivo stambene namjene i građevine s poslovnim prostorom primjenjuju se isti uvjeti građenja.

Promjena namjene iz stambenog u poslovni prostor (i obrnuto) je moguća sukladno odredbi stavka 2. ovog članka.

Članak 42.

U građevinskom području naselja mogu se graditi slijedeće vrste građevina stambene namjene za stalno stanovanje:

- obiteljska stambena kuća
- s jednom stambenom jedinicom,
- obiteljska stambena kuća
- s najviše tri stambene jedinice,
- višestambena građevina.

Obiteljske stambene kuće mogu se graditi u svim naseljima, dok se gradnja višestambenih građevina dozvoljava samo u središnjem naselju N5 Mrkopalj.

Obiteljska stambena kuća - s jednom stambenom jedinicom

Članak 43.

Obiteljska stambena kuća s jednom stambenom jedinicom je slobodnostojeća kuća za stanovanje jedne obitelji, a sastoji se iz osnovne i pomoćnih građevina na jednoj građevnoj čestici. Može imati visinu jedne do najviše dvije nadzemne etaže i podrum.

Za neposredno provođenje Plana određuju se slijedeći kriteriji građenja:

- minimalna površina građevne čestice:
 - za građevinu visine jedne nadzemne etaže: 280 m², uz uvjet da širina građevne čestice na crti građevne linije ne može biti manja od 14 m

- za građevinu visine dvije nadzemne etaže: 320 m², uz uvjet da širina građevne čestice na crti građevne linije ne može biti manja od 16 m

- maksimalna površina građevne čestice: 2000 m²
- maksimalna izgrađenost: 30 %
- broj etaža: najviše 2 nadzemne etaže i podrum
- visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): max. 6,0 m
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) : 0,3
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}) : 0,6

Obiteljska stambena kuća - s najviše tri stambene jedinice

Članak 44.

Obiteljska stambena kuća s najviše tri stambene jedinice je slobodnostojeća ili dvojna građevina, a sastoji se iz osnovne i pomoćnih građevina na jednoj građevnoj čestici. Može imati visinu najviše tri nadzemne etaže (prizemlje, kat, potkrovlje) i podrum.

Za neposredno provođenje Plana određuju se slijedeći kriteriji građenja:

- a) izgradnja na slobodnostojeći način:
 - minimalna površina građevne čestice:
 - za građevinu visine jedne nadzemne etaže: 300 m², uz uvjet da širina građevne čestice na crti građevne linije ne može biti manja od 15 m
 - za građevinu visine dvije ili tri nadzemne etaže: 360 m², uz uvjet da širina građevne čestice na crti građevne linije ne može biti manja od 18 m
 - maksimalna površina građevne čestice: 2000 m²
 - maksimalna izgrađenost: 30 %
 - broj etaža: najviše 3 nadzemne etaže i podrum
 - visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): max. 8,0 m
 - koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) : 0,3
 - koeficijent iskorištenosti (K_{is}) : 0,6

b) izgradnja na poluotvoreni način (dvojne kuće) - po jednoj jedinici dvojne kuće:

- minimalna površina građevne čestice:
 - za građevinu visine jedne nadzemne etaže: 240 m², uz uvjet da širina građevne čestice na crti građevne linije ne može biti manja od 12 m
 - za građevinu visine dvije ili tri nadzemne etaže: 280 m², uz uvjet da širina građevne čestice na crti građevne linije ne može biti manja od 14 m
- maksimalna površina građevne čestice: 1200 m²
- maksimalna izgrađenost: 40 %
- broj etaža: najviše 3 nadzemne etaže i podrum
- visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosog krova): max. 8,0 m
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) : 0,4
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}) : 0,8

Članak 45.

Minimalna tlocrtna površina obiteljske stambene kuće ne može biti manja od 60 m² za sve veličine građevnih čestica, osim za interpolaciju u gusto izgrađenim dijelovima naselja, gdje tlocrt građevine može biti određen susjednim građevinama.

Višestambena građevina

Članak 46.

Višestambena građevina namijenjena je prvenstveno kolektivnom stanovanju. U njoj se na jedan vanjski ulaz vezuju više od tri stambene jedinice, odnosno više od tri samo-

stalne uporabne cjeline. Visina kuće je u pravilu tri nadzemne etaže i podrum. Prizemna etaža može se namijeniti sadržajima društvenih i gospodarskih funkcija. U podrumskoj etaži treba predvidjeti zajedničku parkirališnu garažu i pomoćne prostorije za svaki stan.

Građenje novih višestambenih građevina dozvoljeno je samo u središnjem naselju N5 - Mrkopalj. Kriteriji građenja odrediti će se urbanističkim planom uređenja naselja.

Neposrednim provođenjem ovog Plana dozvoljena je rekonstrukcija postojeće građevine ili interpolacija pojedinačne građevine u izgrađenom dijelu naselja uz slijedeće kriterije:

- minimalna površina građevne čestice za izgradnju nove višestambene građevine (ili zemljišta koje služi redovnoj upotrebi postojeće): 600 m², uz uvjet da minimalna širina građevne čestice na crti građevne linije iznosi 24 m za nove građevine,

- maksimalna površina građevne čestice nije ograničena,
- maksimalna izgrađenost: 40 %,
- broj etaža: u pravilu 3 nadzemne etaže i podrum
- visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosa krova): max. 10,00

- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) : 0,4

- koeficijent iskorištenosti (K_{is}) : 1,2

Ne dozvoljavaju se pojedinačne intervencije na pročeljima i zajedničkim dijelovima višestambene građevine.

GRAĐEVINE DRUŠTVENIH NAMJENA

Članak 47.

Društvene djelatnosti služe zadovoljenju javnih i društvenih potreba stanovništva koje obuhvaćaju: upravne funkcije (općinski organi samouprave, policijska stanica), obrazovne funkcije (predškolske ustanove, područna osnovna škola), primarnu zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb, kulturne funkcije, financijske, intelektualne i ostale usluge, te razne druge društvene funkcije (sportske organizacije, udruge građana, političke stranke, nestranačke organizacije, vjerske zajednice i sl.).

Obavljaju se u građevinama društvenih namjena koje se u pravilu grade u građevinskom području naselja, na izdvojenim građevnim česticama ili u sklopu građevina stalnog stanovanja, a iznimno se mogu graditi i van građevinskih područja.

Građevine iz stavka 1. grade se uglavnom u središnjem naselju N5 Mrkopalj, dok je izgradnja građevine socijalne skrbi (dom za starije osobe) planirana u naselju N8 Tuk Mrkopaljski i Tuk Vojni. Za potrebe stanovništva u planskom razdoblju do 2015. godine nije potrebna izgradnja nove osnovne škole niti građevina primarne zdravstvene zaštite. Planom je predviđeno ponovno otvaranje matičnog ureda i policijske stanice. U ostalim naseljima minimum zadovoljenja društvenih potreba stanovnika treba omogućiti dolaskom autobusa.

Ostale društvene funkcije dopunjavati će svoje sadržaje izgradnjom novih ili rekonstrukcijom postojećih građevina u naselju. Prema iskazanim potrebama stanovništva mogu se graditi različiti drugi sadržaji kao što su: građevine namijenjene predškolskom odgoju (jaslice i dječji vrtić, dječje igraonice), socijalnoj skrbi (socijalno savjetovalište za sve kategorije stanovništva), pružanju zdravstveno-estetskih usluga (sve vrste specijalističkih ordinacija, vježbaonice, prostori za estetiku tijela i sl.), građevine obrazovne i kulturno-zabavne namjene (knjižnica i čitaonica, škola stranih jezika, muzička škola, izložbeni salon, galerija, muzejska zbirka, kino, videoteka, disco-klub, prostori sa više namjena i sl.), građevine sporta i rekreacije (pojedinačna otvorena ili zatvorena sportska igrališta i prostori za rekreaciju građana).

Članak 48.

Oblik i veličina građevne čestice na kojoj se gradi građevina društvene namjene moraju omogućiti smještaj svih sadržaja (osnovnu građevinu, pomoćne građevine u njoj funkciji, parkirališni prostor, komunalno - tehničku infrastrukturu i sl.) ovisno o vrsti građevine.

Određuju se uvjeti građenja građevina društvenih namjena kada se grade na izdvojenim građevnim česticama, za neposredno provođenje:

- minimalna veličina građevne čestice: 400 m²,
- maksimalna veličina građevne čestice se ne određuje,
- maksimalna izgrađenost: 50 %
- broj etaža: u pravilu 3 nadzemne etaže i podrum
- visina do krovnog vijenca (donjeg ruba podrožnice kosa krova): max. 10,00
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) : 0,5
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}) : 1,2

Neposrednim provođenjem dozvoljava se građenje osnovnih građevina društvenih namjena maksimalne bruto razvijene površine od 400 m².

Za građevine veće bruto razvijene površine, te za izgradnju složenih građevina društvenih namjena u kojima se okuplja veći broj ljudi, potrebno je izraditi detaljni plan uređenja.

GRAĐEVINE GOSPODARSKIH NAMJENA

Članak 49.

U građevinskom području naselja mogu se graditi sljedeće vrste građevina gospodarskih namjena:

- građevine poslovne namjene,
- građevine turističko-ugostiteljske namjene i
- poljoprivredne gospodarske građevine.

Građevine poslovne namjene

Članak 50.

Građevine poslovne namjene grade se u naselju na izdvojenim građevnim česticama ili u sklopu građevina stambene namjene. Predviđene su za obavljanje svih vrsta uslužnih i zanatskih djelatnosti (krojačke, frizerske, postolarske, fotografske, optičke, urarske, zlatarske i sl.), pružanje intelektualnih usluga (uredi, biroi, ateljei, studiji, agencije i sl.), trgovačko-opisrbrnih djelatnosti (prodavaonice hrane, pića, voća i povrća, mješovite ili specijalizirane robe), za obavljanje svih vrsta proizvodno-poslovnih djelatnosti koje ne ugrožavaju okoliš, ne izazivaju opasnosti od požara i eksplozija i proizvode buku manju od 55 dB danju i 45 dB noću (stolarije, limarije, lakirnice, bravarije, kovačnice, automehaničarske radionice, servisi).

Otvorena skladišta građevnog materijala, metalnih profila, starih automobila, velike stolarske, bravarske, limarske, kamenoklesarske radionice, autoservisi i slični sadržaji koji zahtijevaju veće površine, privlače jači promet, proizvode veću buku i štetne emisije u okoliš ne mogu se graditi u naselju već na izdvojenim površinama poslovne namjene.

Članak 51.

Za neposredno provođenje Plana određuju se slijedeći uvjeti građenja građevine poslovne namjene kada se ona gradi u naselju na zasebnoj građevnoj čestici:

- oblik i veličina građevne čestice moraju omogućiti smještaj svih sadržaja vezanih uz tehničke karakteristike ili tehnološki proces (osnovnu građevinu, sve pomoćne građevine u njoj funkciji, internu prometnicu, parkirališni prostor, komunalno - tehničku infrastrukturu i sl.),
- minimalna veličina građevne čestice: 400 m²,
- maksimalna veličina građevne čestice se ne određuje,

- maksimalna izgrađenost: 60 %,
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) : 0,6
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}) : 1,2
- maksimalna visina proizvodno-poslovnih građevina je, u pravilu jedna nadzemna etaža, koja za radni prostor može imati svjetlu visinu do 6,0 m,
- maksimalna visina ostalih poslovnih građevina je, u pravilu tri nadzemne etaže, odnosno 10,0 m.

Neposrednim provođenjem dozvoljava se građenje osnovne građevine poslovne namjene maksimalne bruto razvijene površine do 500 m².

Za građevine veće bruto razvijene površine, te za izgradnju složenih poslovnih građevina sa većim tehničkim i tehnološkim zahtjevima, potrebna je izrada detaljnog plana uređenja.

Građevine turističko-ugostiteljske namjene

Članak 52.

Građevine turističko-ugostiteljske namjene koje se mogu graditi u naselju, u sklopu građevina stambene namjene ili na izdvojenim građevnim česticama su: caffej, snack-barovi, pizzerije, restorani, manji pansioni i sl.

Iznimno se u građevinskom području naselja može graditi - interpolirati vikend kuća kao pojedinačna građevina koja služi za odmor.

Članak 53.

Za neposredno provođenje Plana određuju se sljedeći uvjeti građenja turističko-ugostiteljske građevine kada se ona gradi u naselju na zasebnoj građevnoj čestici:

- oblik i veličina građevne čestice moraju omogućiti smještaj svih sadržaja vezanih uz tehničke karakteristike (osnovnu građevinu, sve pomoćne građevine u njenoj funkciji, internu prometnicu, parkirališni prostor, komunalno - tehničku infrastrukturu i sl.)
- minimalna veličina građevne čestice: 400 m²,
- maksimalna veličina građevne čestice se ne određuje,
- maksimalna izgrađenost: 50 %,
- maksimalna visina je, u pravilu tri nadzemne etaže i podrum, odnosno 8,0 m,
- iznimno se, za manje hotele, veće turističko-ugostiteljske pansione i sl., može dozvoliti maksimalna visina od 10,0 m
- koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) : 0,5
- koeficijent iskorištenosti (K_{is}) : 1,2

Neposrednim provođenjem dozvoljava se građenje osnovnih građevina turističko-ugostiteljske namjene maksimalne bruto razvijene površine do 500 m².

Za građevine veće bruto razvijene površine, te za izgradnju složenih turističko-ugostiteljskih građevina sa većim tehničkim zahtjevima, potrebna je izrada detaljnog plana uređenja.

Poljoprivredne gospodarske građevine

Članak 54.

Poljoprivredne gospodarske građevine namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji su:

- bez izvora zagađenja: staklenici, plastenici, spremišta ljetine, spremišta poljodjelskih alata i strojeva, sjenici, nadstrešnice za sušenje plodina, pčelinjaci i sl.
- s izvorom zagađenja: razne staje, obori, svinjci, peradarnici, kuničnjaci, uzgojišta krznaša, male klaonice, gnojišta i sl.

Poljoprivredna proizvodnja i uzgoj stoke u privatnim domaćinstvima podrazumijeva uzgoj i tov stoke i peradi do uobičajenog maksimalnog kapaciteta:

- konja do 3 grla,
- krava i ostalih goveda do 7 komada,
- tovnih teladi i junadi do 10 komada,
- svinja do 15 komada,
- peradi do 250 komada,
- sitnih glodavaca krznaša do 75 komada.

Građevine iz stavka 1. grade se u građevinskim područjima naselja u pravilu na izdvojenim parcelama, a mogu se smještati i unutar građevne čestice obiteljske stambene kuće, osim višestambene građevine, prema lokalnim uvjetima.

Namjena građevina ne smije narušavati uvjete života i stanovanja unutar naselja, odnosno ugrožavati higijenske uvjete korištenja susjednih građevnih čestica.

Zabranjuje se izgradnja poljoprivrednih gospodarskih građevina s izvorom zagađenja u središnjem naselju N5 Mrkopalj. Uvjeti uzgoja stoke, peradi, sitnih krznaša i sl. u drugim naseljima propisati će se općinskom odlukom.

Poljoprivredne gospodarske građevine s izvorom zagađenja koje veličinom i kapacitetom odstupaju od navedenih u stavku 2. nisu kompatibilne stambenom naselju i mogu se graditi na površinama izvan građevinskih područja.

Članak 55.

Za neposredno provođenje Plana, određuju se sljedeći kriteriji građenja:

- oblik i veličina građevne čestice moraju obuhvatiti sve sadržaje potrebne za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, a utvrđuju se oblikom i veličinom zemljišne čestice (maksimalna veličina čestice se ne ograničava),
- ukupna maksimalna izgrađenost građevne čestice iznosi 60 % za građevine bez izvora zagađenja, a 40 % za građevine s izvorom zagađenja (njihova veličina ograničava se maksimalnim kapacitetom uzgojnih jedinica iz članka 55. stavak 2),
- maksimalna visina građevine je, u pravilu, jedna - prizemna - etaža (visine max. 4,0 m), a iznimno dvije etaže - prizemna i potkrovnna (visine max. 5,0 m), ako se u potkrovlju drži sijeno i stočna hrana,
- minimalna udaljenost građevine bez izvora zagađenja od granica parcele iznosi min. 3,0 m, odnosno min. 6,0 m od susjednih osnovnih građevina,
- građevine s izvorom zagađenja moraju od susjednih osnovnih građevina biti udaljene najmanje 12,0 m,
- gnojišta moraju biti udaljena min. 15,0 m od osnovne građevine, ulične ograde i od cisterne za vodu - dno i stijenke gnojišta do visine 50 cm iznad terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala,
- tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta ne smije se razlijevati po terenu, treba je nepropusnim sistemom odvesti u zatvorene, nepropusne silose ili jame sa nepropusnim dnom, stijenkama i pokrovom sa otvorima za čišćenje i ventilaciju. U pogledu udaljenosti vrijede isti uvjeti kao i za gnojišta. Odvoz otpadne vode vrši komunalno poduzeće na prihvatno mjesto sa uređajem za pročišćavanje otpadnih voda.

Građevna čestica poljoprivredne građevine koja se gradi na izdvojenoj parceli priključuje se izravno na javnu prometnu površinu ili kolnim pristupom minimalne širine 3,0 m.

Priključci na infrastrukturnu mrežu određuju se ovisno o namjeni građevine, a prema posebnim uvjetima. Na mjestima gdje nema vodovoda i kanalizacije uvjetuje se gradnja cisterne i nepropusne septičke taložnice. Za građevine sa izvorom zagađenja treba ishoditi vodopravne uvjete.

POMOĆNE GRAĐEVINE U FUNKCIJI GRAĐEVINA OSNOVNE NAMJENE**Članak 56.**

Pomoćnim građevinama smatraju se građevine koje služe funkcionalnom odvijanju namjena u osnovnim građevinama. Grade se u sklopu osnovne građevine, kao prigradnje ili kao odvojene građevine.

Na građevnim česticama obiteljskih stambenih kuća to su garaže, drvarnice, spremišta, kotlovnice centralnog grijanja i sl.

Kod višestambenih građevina kolektivnog stanovanja pomoćne građevine se mogu graditi u podzemnoj etaži ili kao nadzemne skupne građevine.

Pomoćne građevine na česticama društvenih i gospodarskih građevina su: manji pomoćni poslovni i skladišni prostori, spremišta, sanitarni prostori, kotlovnice i sl.

Visina pomoćnih građevina je, u pravilu, jedna nadzemna etaža, max. visine 3,0 m. Iznimno se, zbog lokalnih uvjeta i kod izgradnje poljoprivrednih gospodarskih građevina može dozvoliti izgradnja u dvije etaže max. visine 5,0 m.

Pomoćne građevine mogu se graditi na manjim udaljenostima od granica građevne čestice od onih koje su određene za osnovne građevine, pa i na granici građevne čestice, pod uvjetom da na graničnom pročelju nemaju otvora, ne ometaju namjenu susjednih građevnih čestica i omogućuju preglednost odvijanja prometa.

INFRASTRUKTURNE I KOMUNALNE GRAĐEVINE**Članak 57.**

Infrastrukturalne građevine se nalaze ili grade u građevinskim područjima naselja i površina za izdvojene namjene, te na ostalim područjima poljoprivrednih i šumskih površina izvan građevinskih područja. Pripadaju infrastrukturnim sustavima, a koriste se i izgrađuju prema posebnim uvjetima koji su određeni su u točki 5. ovih Odredbi.

Neposrednim provođenjem u građevinskom području naselja mogu se vršiti rekonstrukcije postojećih i gradnja novih infrastrukturnih građevina cestovnog prometa, pošte i veza, vodoopskrbe i odvodnje, elektroopskrbe i plinifikacije, te rekonstrukcija i gradnja komunalnih građevina, u skladu sa posebnim uvjetima nadležnih ustanova kojima se određuju i mjere zaštite okoliša.

Komunalne građevine u naselju, prema ovom Planu, su javna parkirališta, skupne garaže i groblja.

Javno parkiralište je otvorena površina sa označenim parkirnim mjestima, a skupna garaža je zatvoren prostor za smještaj više vozila. Broj parkirališnih i garažnih mjesta određuje se sukladno odredbi članka 103.

Postojeća groblja nalaze se u naseljima N5-Mrkopalj i N8-Tuk Mrkopaljski i Tuk Vojni, a čine ih izgrađene površine unutar naselja određene za uređenje i popunjavanje groblja. Nova groblja Planom nisu predviđena.

Uređenje površina i građenje potrebnih pratećih sadržaja unutar izgrađenih površina groblja moguće su neposrednom provedbom ovog Plana, u skladu s programima uređenja, uz ishođenje sanitarno-tehničkih uvjeta, vodopravnih uvjeta, te posebnih uvjeta za priključke na prometnu i komunalnu infrastrukturu.

Članak 58.

Smještaj cestovnih vozila kada ona nisu u prometu vrši se na javnim parkiralištima i u skupnim garažama koje se grade kao samostalne građevine na izdvojenoj građevnoj čestici.

Javna parkirališta se grade na izdvojenoj građevnoj čestici uz naseljske prometnice. Kamionska parkirališta ne

mogu se graditi u naselju, nego na izdvojenim površinama poslovne namjene.

Javne garaže mogu se graditi samo kao skupne parking-garaže (maksimalne visine dvije nadzemne etaže, odnosno 8,00 m) ili kao jednoetažne podzemne garaže s mogućnošću druge namjene na krovnoj površini (igralište, prometna površina - parkiralište, ozelenjena površina i sl.), ako za to postoje terenske okolnosti.

Ako se garažni prostori nalaze u podzemnoj etaži, ne računaju se u izgrađenost građevne čestice. Podzemna etaža može zauzimati 100% površine građevne čestice, ukoliko se krovna površina hortikulturno obradi kao okolni teren.

OSTALE GRAĐEVINE**Članak 59.**

Pod ostalim građevinama podrazumijevaju se sljedeće građevine:

- montažne građevine,
- kiosci
- nadstrešnice
- reklamni panoi i
- privremene građevine.

Montažnim građevinama smatraju se manje tipizirane građevine (ATC-centrale, GSM stanice, relejni stupovi, odašiljači, meteorološke stanice, mjerne stanice za monitoring, manje tipizirane infrastrukturne građevine i sl.). Neposrednom provedbom ovog Plana grade se ili postavljaju na građevnoj čestici koja se formira kao zemljište koje služi redovnoj upotrebi građevine. Moraju se graditi ili postavljati na mjestima na kojima neće narušiti krajobrazne vrijednosti prirodnog okruženja ili ambijentalnu sliku naselja, a ne dozvoljava se njihova postava u zonama zaštićene prirodne i kulturne baštine niti u sklopu evidentiranih i registriranih spomenika kulture.

Kiosci su tipske privremene manje montažne građevine, a služe za prodaju tiska, duhana, galanterije, voća i povrća, sezonskih plodina i vršenja drugih manjih ugostiteljskih i obrtničkih usluga. Postavljaju se na uređenom građevinskom zemljištu temeljem posebne gradske odluke, a dozvoljava se njihova postava i u okućnicama obiteljskih, stambenih, stambeno-poslovnih i ostalih osnovnih građevina u naselju.

Nadstrešnice kao zakloni i čekaonice na stajalištima javnog gradskog, prigradskog i međugradskog prijevoza su jednostavne građevine čiji se prostorni razmještaj i uvjeti građenja određuju gradskom odlukom.

Reklamni panoi postavljaju se na zelene površine, pročelja građevina, potporne i obložne zidove. Mogu se postavljati unutar i van građevinskog područja, uz javne (državne, županijske, lokalne) i nerazvrstane ceste. Uvjeti za postavljanje reklamnih panoa reguliraju se posebnom gradskom odlukom.

Privremene građevine definirane su Zakonom o građenju.

2.3. Izgrađene strukture izvan naselja**Članak 60.**

U smislu ovog Plana izgrađene strukture izvan naselja postoje ili se planiraju na površinama za izdvojene namjene koje su određene građevinskim područjima. Planom su određena građevinska područja za sljedeće izdvojene namjene:

- gospodarske - poslovne namjene,
- turističko-ugostiteljske namjene i
- sportsko-rekreacijske namjene.

U površinama izvan naselja za izdvojene namjene ne može se planirati novo stanovanje, ali se mogu uređivati

površine za parkove, sport i rekreaciju, parkirališne površine, te graditi prateći sadržaji što upotpunjuju namjenu osnovnih građevina i pridonose kvaliteti prostora u okruženju.

Nova izgradnja u građevinskim područjima za izdvojene namjene moguća je samo temeljem prostornih planova užeg područja. Ovim Planom određena je izrada urbanističkih planova uređenja i detaljnih planova uređenja.

Građevinska područja za izdvojene namjene određena su u kartografskim prikazima 1. »Korištenje i namjena površina«, u mjerilu 1:25.000 i 4.1. do 4.6. »Građevinska područja«, u mjerilu 1:5000.

Površine za gospodarske - poslovne namjene

Članak 61.

Površine za gospodarske - poslovne namjene su izdvojene površine namijenjene gospodarskim poslovno-proizvodnim djelatnostima koje zahtijevaju veći prostor, vezane su na intenzivni promet, njihov tehnološki proces nije kompatibilan stanovanju pa se izdvajaju iz naselja, a određene su građevinskim područjima.

Uređenje i izgradnja neizgrađenih građevinskih područja za gospodarske - poslovne namjene vrši se isključivo temeljem urbanističkog plana uređenja.

U izgrađenom građevinskom području postojeće poslovne zone K1 dozvoljene su rekonstrukcije, prenamjene i interpolacije novih građevina, ali samo ako su u funkciji uvođenja novih tehnoloških linija, poboljšanja tehnoloških procesa proizvodnje, te poboljšanja uvjeta života i rada zaposlenog osoblja.

Zahvati iz stavka 3. mogući su neposrednim provođenjem ovog Plana, kumulativnim korištenjem odredbi koje se odnose na građevine gospodarske - poslovne namjene.

Članak 62.

Planom se određuju slijedeća građevinska područja izdvojenih površina za gospodarske - poslovne namjene:

K1 - poslovna namjena - drvoprerađivačka: postojeći pogon drvoprerađivačke proizvodnje u Mrkoplju,

K2 - poslovna namjena - pretežito trgovačko-uslužna: planirana poslovna zona u Mrkoplju,

K3 - poslovna namjena - pretežito uslužno-servisna: planirana poslovna zona u Mrkoplju.

Površine za turističko-ugostiteljske namjene

Članak 63.

Izdvojene površine za turističko-ugostiteljske namjene određuju se postojećim (izgrađenim) i planiranim (neizgrađenim) građevinskim područjima, a dijele se na površine stacionarnog turizma, apartmanskih naselja i vikend naselja.

Namijenjene su izgradnji novih građevina stacionarnog tipa (hotela, većih pansiona) i turističkih struktura (apartmanskih i vikend naselja), u kombinaciji sa poslovnim, ugostiteljskim, trgovačko-uslužnim, kulturno-zabavnim, sportsko-rekreacionim i ostalim pratećim sadržajima, te rekonstrukciji i preoblikovanju postojećih - izgrađenih građevina i struktura.

Izgradnja u građevinskim područjima planiranih površina za turističko-ugostiteljske namjene moguća je samo temeljem urbanističkog plana uređenja ili detaljnog plana uređenja.

Rekonstrukcije građevina, zahvati u uređenju prostora i interpolacije novih građevina unutar postojećih, već izgrađenih građevinskih područja vrše se neposrednim provođenjem ovog Plana, kumulativnim korištenjem odredbi koje se odnose na građevine turističko-ugostiteljske namjene.

Članak 64.

Na području Općine Mrkopalj Planom se određuju slijedeća građevinska područja izdvojenih površina za turističko-ugostiteljsku namjenu:

T1 - površine stacionarnog turizma (sa smještajnim kapacitetima u hotelima, većim i manjim pansionima, planinarskim domovima, izletišnim kompleksima i sl.):

T1₁ - planirana zona smještajnog turizma na ulazu u Sunger,

T1₂ - planirana zona smještajnog turizma u Mrkoplju, podno skijališta Čelimbaša,

T1₃ - planirana zona smještajnog turizma u Mrkoplju, uz Biatlonski centar »Zagmajna«,

T1₄ - planirana zona smještajnog turizma u Begovom Razdolju, uz skijalište Mlačice i Bijela Kosa, u blizini sportsko-rekreacijskog područja »Tri poljane«,

T2 - apartmanska naselja (koja mogu uključiti i građevine stacionarnog turizma):

T2₁ - planirano apartmansko naselje u Brestovoj Dragi, uz skijalište Prenka,

T2₂ - planirano apartmansko naselje u Mrkoplju, uz skijalište Čelimbaša,

T2₃ - planirano apartmansko naselje u Mrkoplju, na predjelu Zagmajna,

T2₄ - planirano apartmansko naselje u Begovom Razdolju, uz skijalište Klobučarev vrh,

T2₅ - planirano apartmansko naselje u Begovom Razdolju, uz skijalište Jukina Kosa,

T3 - vikend naselja: planirano je proširenje postojećih vikend naselja:

T3₁ - vikend naselje u Sungerskom Bukovcu,

T3₂ - vikend naselje u Sungeru,

T3₃ - vikend naselje u Brestovoj Dragi,

T3₄ - vikend naselje »Gmajna«, u Mrkoplju,

T3₅ - vikend naselje u Tuku Vojnom.

Članak 65.

Vikend kuće grade se u vikend naselju - izdvojenoj površini turističko-ugostiteljske namjene - kao skupne aglomeracije namijenjene odmoru.

Iznimno se vikend kuća može graditi - interpolirati u građevinskom području naselja kao pojedinačni objekt. Gradi se u pravilu na slobodnostojeći način, a preporuča se izgradnja prema predlošcima tradicionalnog goranskog graditeljstva.

Vikend kuća može imati najviše dvije nadzemne etaže (prizemlje, potkrovlje) i podrum, odnosno visinu od max. 5,50 m.

Kod interpolacija pojedinačnih građevina u postojećim naseljima i vikend naseljima, ostali uvjeti građenja isti su kao za obiteljske kuće.

Ako se građevna čestica mora odrediti kao zemljište koje služi redovnoj upotrebi postojeće vikend kuće tada njezina površina ne može biti manja od 250 m² niti veća od 500 m².

Površine za sportsko-rekreacijske namjene

Članak 66.

Površine za sportsko - rekreacijske namjene određene su planiranim građevinskim područjima, a podijeljene su na skijaški centar, biatlonski centar, sportsko-rekreacijski centar te površine za sport i rekreaciju u sklopu sportsko-rekreacijskog područja.

U njima su planirani novi sportski i rekreacijski sadržaji, izgradnja novih zatvorenih i otvorenih sportsko-rekreacijskih

skih građevina i površina namijenjenih različitim sportovima i vidovima rekreacije, sa svim pratećim zdravstveno-estetskim, ugostiteljskim, trgovačko-uslužnim i ostalim sadržajima, sa prometnim i parkirališnim površinama, te parkovima i uređenim zelenim površinama.

Za uređenje površina i izgradnju u planiranim građevinskim područjima obvezna je izrada urbanističkog plana uređenja za cijeli obuhvat.

Članak 67.

Planom su određene slijedeće izdvojene sportsko-rekreativne površine:

R1 - Skijaški centar / SC »Mrkopalj« - sva skijališta u sastavu Skijaškog centra / SC »Mrkopalj« kao dijelu Hrvatskog olimpijskog centra / HOC »Bjelolasica«:

- R1₁ manje skijalište Prenka - Brestova Draga,
- R1₂ skijalište Čelimbaša,
- R1₃ skijalište Maj,
- R1₄ skijalište Jukina Kosa,
- R1₅ skijalište Klobučarev vrh,
- R1₆ skijalište Pod Višnjevicu,
- R1₇ skijalište Mlačice i Bijela Kosa,

R2 - Biatlonski centar »Zagmajna« u Mrkoplju - izdvojena sportsko-rekreativna zona za odvijanje biatlonskih disciplina,

R3 - Sportsko-rekreativni centar SRC »Begovo Razdoblje«, sportsko-rekreativna zona planirana za izgradnju zatvorenih sportskih građevina za više sportova, sa rekreativskim i pratećim sadržajima (fitness i beauty centar, bazen i sl.),

R4 - Sportsko-rekreativno područje »Tri poljane« / Okruglica, Duga i Vrbovska poljana/

- mogući golf centar s tri golf igrališta ili druga sportsko-rekreativna namjena.

Infrastrukturne površine

Članak 68.

Na području Općine Mrkopalj Planom su određene izdvojene površine za infrastrukturu koje se određuju postojećim trasama, planiranim koridorima i površinama za infrastrukturne građevine. Infrastrukturne površine predviđene su za smještaj građevina, odnosno uređaja, vodova, instalacija u funkciji pojedinih infrastrukturnih sustava, a razgraničuju se ovisno o vrsti infrastrukturnog sustava. Ovim Planom podijeljene su na:

- površine za građevine prometa i građevine veza (kopnene i zračne);
- površine za građevine vodoopskrbe (vodozahvat i prijenos vode) i odvodnje (odvod oborinskih i otpadnih voda);
- površine za energetske građevine za proizvodnju, transformaciju i prijenos energenata (električne energije, plina i energenata iz obnovljivih izvora).

2.4. Izgradnja građevina izvan građevinskih područja

Članak 69.

Građevine izvan građevinskih područja lociraju se, grade i koriste na način da ne ometaju druge namjene u prostoru i korištenje drugih građevina, a prema kriterijima iz članka 20. ovih Odredbi.

Na površinama označenim IV. kategorijom geotehničke prikladnosti i I. kategorijom zaštite (osjetljivosti) prostora dozvoljena je izgradnja samo građevina infrastrukture i građevina u isključivoj funkciji korištenja i zaštite prostora.

Članak 70.

Rekonstrukcija postojećih stambenih i ostalih građevina zatečenih u vangrađevinskom području moguća je u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada, odnosno vrši se po istim uvjetima kao i za postojeće građevine čija je namjena suprotna planiranoj namjeni prostora utvrđenoj ovim Planom.

Građevine infrastrukture

Članak 71.

Građevine infrastrukture van građevinskih područja podrazumijevaju izgrađene i neizgrađene građevine, vodove, instalacije i uređaje u funkciji sustava prometa i veza, vodonosnog sustava i energetskog sustava, smještene u infrastrukturne koridore, te komunalne građevine koje se nalaze ili se planiraju izvan građevinskih područja naselja i površina za izdvojene namjene.

Grade se temeljem odrednica točke 5. ovih Odredbi, kumulativnom primjenom odredbi svih članaka. Za nove komunalne građevine potrebna je izrada studije utjecaja na okoliš.

Od komunalnih građevina izvan građevinskog područja Planom je predviđena sanacija postojećeg odlagališta komunalnog otpada nakon uspostave gospodarenja otpadom na razini Županije.

Zdravstvene i rekreativne građevine

Članak 72.

Pod zdravstvenim i rekreativnim građevinama podrazumijevaju se građevine u kojima se odvijaju djelatnosti funkcionalno vezane za specifičnosti prirodnog područja, a važne su za zdravlje stanovništva (posebni klimatski uvjeti, kakvoća zraka prve kategorije, šumski prostori, ljepota krajobraza, konfiguracija terena i sl.) i omogućuju rekreaciju u slobodnoj prirodi.

Zdravstvene građevine su sanatorijumi, klimatska lječilišta u prirodi i slične građevine namijenjene zdravstvenom turizmu, uz koje se mogu vezati turističko-ugostiteljski i sportsko-rekreativni sadržaji. Potrebna je izrada studije utjecaja na okoliš kojom će se odrediti uvjeti građenja i mjere zaštite okoliša.

Van građevinskih područja mogu se planirati novi atraktivni sportsko-rekreativni sadržaji. Rekreativne površine i građevine namijenjene su različitim vidovima aktivne i pasivne rekreacije i sportova u slobodnoj prirodi. To su: planinarske staze, biciklističke i mountain-bike staze, trim-staze, zatim površine i građevine nužne za golf, jahanje, rekreativno skijanje, skijaško hodaње, skijanje po neuređenim stazama, planinarenje, zmajarenje, padobranstvo, te odvijanje najrazličitijih oblika rekreacije u slobodnoj prirodi.

Uređenje, rekonstrukcija postojećih i građenje novih rekreativskih površina sa pratećim građevinama kod kojih su potrebni manji zahvati (podrazumijeva se tlocrtna projekcija površine do 2000 m²), bez štetnih posljedica po okoliš, mogu se vršiti neposrednim provođenjem ovog Plana.

Za izgradnju rekreativskih građevina (sportskih dvorana, stadiona, manježa, hipodroma, sportskih aerodroma, golf igrališta i sl.) koja iziskuje veće zahvate u prostoru, a mogući su i štetni utjecaji na stanje okoliša, treba izraditi studiju utjecaja na okoliš kojom će se odrediti uvjeti građenja i mjere zaštite okoliša.

Građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina

Članak 73.

Na području Općine aktivan je kamenolom tehničkog kamena Mrkovac. Planom su drugi kamenolomi predviđeni za sanaciju.

Vršenje bilo kakvih novih zahvata na prostoru kamenoloma moguće je pod uvjetima građenja van građevinskih područja, uz obveznu izradu studije utjecaja na okoliš.

U postojećem kamenolomu neposrednom provedbom ovog Plana dozvoljava se rekonstrukcija izgrađenih građevina i uređaja, izmjena i uvođenje novih tehnoloških linija u svrhu poboljšanja postojećih uvjeta rada.

Članak 74.

Kriteriji za određivanje mogućih lokacija za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina, su sljedeći:

- istraživanje mineralnih sirovina ne može se obavljati na mjestima i na način koji ugrožava podzemne vode,
- lokacija za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina mora biti na sigurnoj udaljenosti od naselja, ugostiteljsko-turističkih, sportsko-rekreacijskih i zaštićenih područja, minimalne udaljenosti 1000 metara,
- nije dopuštena eksploatacija šljunka uz vodotokove,
- ne smiju se ugrožavati krajobrazne vrijednosti,
- transport sirovine predvidjeti izvan područja naselja.

Osnivanje površina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina te njihova izgradnja moguće je pod uvjetima građenja van građevinskih područja isključivo temeljem studije utjecaja na okoliš i sukladno Odluci o zaštiti izvorišta vode za piće na području Gorskog kotara.

Sanacija područja nakon provedenih istraživačkih radova ili izvršenog iskorištavanja mineralnih sirovina mora biti sastavni dio odobrenja za eksploataciju.

Skladišta eksplozivnih materijala potrebnih za miniranje moraju se smjestiti na sigurnoj udaljenosti od naselja i infrastrukturnih koridora, uz suglasnost i prema posebnim uvjetima nadležne institucije.

Stambene i gospodarske građevine

Članak 75.

Na području Općine Mrkopalj izvan građevinskih područja mogu se graditi stambene i gospodarske građevine za

vlastite potrebe i za potrebe seoskog turizma, odnosno u funkciji obavljanja poljoprivredne i šumarske djelatnosti.

Neposrednom provedbom ovog Plana moguće je građenje takvih građevina do 400 m² bruto razvijene površine, katnosti u pravilu dvije, iznimno do tri nadzemne etaže (prizemlje, kat, potkrovlje), odnosno max. visine 8,00 m od okolnog uređenog terena do donjeg ruba krovnog vijenca ili podrožnice kosog krova. Lokacijskom dozvolom za njih se određuje jedna građevinska parcela, propisuju uvjeti namjene i korištenja, uvjeti oblikovanja, posebni uvjeti infrastrukturnih priključaka, te uvjeti zaštite okoliša, a za njeno utvrđivanje može se zatražiti izrada arhitektonskog rješenja s detaljnim opisom zahvata u prostoru.

Za složene građevine stambene i gospodarske namjene, bruto razvijene površine veće od navedene u stavku 2, treba zatražiti izradu studije utjecaja na okoliš.

Članak 76.

Neposrednom provedbom se na poljoprivrednim i šumskim površinama grade sljedeće gospodarske građevine: staklenici, plastenici, sušilišta voća, građevine za sušenje sijena, kukuruza, za uzgoj gljiva, zatim pčelinjaci, kuničnjaci, hranilišta i pojilišta za stoku i divljač, te spremišta alata i poljodjelske mehanizacije do 30 m² - ako su prizemni, odnosno max. 60 m² - ako imaju podrum. Spremišta se grade na poljoprivrednoj površini minimalne površine 2000 m². Za svako daljnje povećanje poljoprivredne površine za 2000 m² njihova se bruto razvijena površina povećava za 20 m². Priključak na javnu prometnicu je put ili cesta min. širine 3,0 m.

Neposrednom provedbom Plana grade se manje stočarske i peradarske farme, te uzgajališta divljači u sklopu kojih može biti i stan za vlastite potrebe. Moraju biti udaljene od građevinskog područja naselja min. 300 m, od državnih i županijskih prometnica min. 150 m, od lokalnih cesta min. 50 m, a od nerazvrstanih cesta min. 20 m.

Minimalni broj uvjetnih grla temeljem koje se može planirati izgradnja gospodarskih građevina (farma) za uzgoj stoke i peradi iznosi 5 uvjetnih grla.

Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava se koeficijentom jedan. Sve vrste stoke i peradi svode se na uvjetna grla primjenom koeficijenata iz sljedeće tablice:

Tablica 1.:

Koeficijenti uvjetnih grla

VRSTA STOKE	KOEFICIJENT	BROJ GRILA
- konj	1,60	3
- jelen	1,00	5
- krava, steona junica	1,00	5
- junad 1-2 godine	0,7	7
- junad 6-12 mjeseci	0,5	10
- telad	0,25	20
- svinje	0,33	15
- sitni glodavci krznaši	0,066	75
- ovce, koze	0,1	50
- janjad i jarci	0,05	100
- tovnja perad	0,00055	9000
- konzumne nesilice	0,002	2500
- rasplodne nesilice	0,0033	1500

Za izgradnju farmi za uzgoj stoke, peradi ili divljači većih kapaciteta od navedenih u tablici, te ostalih većih građevina namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji potrebna je izrada studije utjecaja na okoliš i usuglašenost s Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće na području Gorskog kotara.

Na šumskim površinama i ostalom šumskom i poljoprivrednom zemljištu neposrednom provedbom ovog Plana moguće je samo postavljanje uređaja za izvlačenje posječnih stabala iz šume i malih prenosnih pilana za grubu obradu drveta.

Na tim površinama mogu se graditi pilane, pogoni za iskorištavanje i obradu drveta, iskorištavanje mineralnih sirovina i tehničkog kamena, te slične gospodarske građevine. Građenje je moguće isključivo temeljem studije utjecaja na okoliš.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 77.

Osnovne gospodarske djelatnosti mrkopaljskog kraja su poljoprivreda, šumarstvo - gospodarenje šumama i drvoprerađivačka proizvodnja, lovstvo, turizam i ugostiteljstvo, ostale gospodarske djelatnosti koje obuhvaćaju poslovnu namjenu, te iskorištavanje mineralnih sirovina.

Razvojne mjere i uvjeti smještaja određeni su za svaku nabrojenu gospodarsku djelatnost.

Poljoprivreda

Članak 78.

Razvoj poljoprivrede, koja se danas obavlja na manjim, razjedinjenim površinama, moguć je uz slijedeće pretpostavke i uvjete:

- okrupnjavanje poljoprivrednih površina,
- intenzivno obrađivanje i korištenje mrkopaljskog polja u isključivo poljoprivredne svrhe,
- osiguranje adekvatnih poticaja za povećanje proizvodnje u brdsko-planinskim uvjetima,
- sufinanciranje investicijskih ulaganja za razvoj i unapređenje programa proizvodnje zdrave hrane na državnoj i županijskoj razini.

Razvojne mjere za unapređenje poljoprivredne proizvodnje su:

- proizvodnju dosadašnjih kultura proširiti na nove sorte - obuhvatiti uzgoj i sakupljanje ljekovitog, aromatskog i začinskog bilja, te šumskih i uzgojenih gljiva,
- proizvodnju voća povećati uvođenjem novih sorti, prvenstveno uzgojem jagodičastog i bobičastog voća i stolne jabuke, obnovom i proširenjem voćnih nasada, podizanjem tehnološke razine uzgoja i proizvodnjom za tržište u svježem ili prerađenom stanju,
- stočarstvo treba razvijati u okviru obiteljskog gospodarstva primjenom modernih metoda uzgoja: boljim režimom prehrane, miješanjem pasmine goveda, primjenom suvremene opreme i sl. - rentabilna su obiteljska gospodarstva već s 8 -10 visoko produktivnih krava, uz korištenje vlastitih zemljišnih površina za proizvodnju krme i ispašu stoke,
- ovčarstvo i kozarstvo razvijati povećanjem stada, specijalizacijom u proizvodnji mesa i mlijeka i vlastitom preradom,
- razviti proizvodnju kunića, činčila i sitnih glodavaca krznaša, uzgoj zečeva, fazana i sl.
- proširiti proizvodnju meda, jabučnog octa, likera od šumskog voća i sl.

Šumarstvo

Članak 79.

Šumarstvo i drvoprerađivačka proizvodnja su tradicionalne gospodarske djelatnosti Gorskog kotara, pa tako i mrkopaljskog kraja.

Drvna zaliha gospodarskih šuma povećava se godišnjim prirastom i u skladu s njim raste godišnji obujam sječe i gospodarskih aktivnosti šumarstva.

Planira se povećanje primarne prerade drva i povećanje proizvodnje poluproizvoda, te uvođenje proizvodnje finalnih proizvoda. Treba nastaviti s ulaganjima u modernizaciju drvoprerađivačke proizvodnje, jer je širina proizvodnog programa i njegova brza prilagodba novim zahtjevima tržišta pretpostavka daljeg razvoja.

Lovstvo

Članak 80.

Lovne mogućnosti su vrlo povoljne i specifična su dopuna turističkom gospodarstvu. Budući razvoj lovstva zasnovati na obnavljanju i održavanju fonda divljači te na njegovoj komercijalnoj eksploataciji u skladu s planovima odstrela.

Na slobodnim šumskim i ostalim poljoprivrednim površinama dozvoljava se otvaranje uzgajališta divljači, a prema uvjetima iz članka 76.

Postojeća već izgrađena uzgajališta divljači mogu se zadržati ako su na udaljenosti min. 30 m od ruba građevinskog područja naselja ili su od naselja odvojena pojasom gusto zasađenog zaštitnog zelenila min. širine 15 m.

Radi očuvanja fonda i raznolikosti vrsta divljači u pojasu širine 300 metara uz granicu Parka prirode Bjelolasica na području Općine Mrkopalj ne smiju se postavljati lovačke čeke.

Turizam i ugostiteljstvo

Članak 81.

Zbog prirodnih ljepota krajobraza i bogate prirodne baštine, područje Općine Mrkopalj ima značajne pretpostavke turističkog razvoja.

Postoje izgledne mogućnosti za razvoj zimskog i ljetnog turizma, zdravstvenog, lovnog i, posebno, seoskog turizma u okviru poljodjeljskih domaćinstava i gospodarstava. Razvoju turističke djelatnosti znatno bi doprinijeli različiti poduzetnički programi za čije je ostvarenje potrebna pomoć sa državne i županijske razine.

Potrebna su znatna ulaganja u izgradnju smještajnih kapaciteta, obogaćivanje turističke i ugostiteljske ponude koju treba dopuniti različitim sadržajima kulturne i etnološke baštine kraja. Ponudu sadržajno dopunjavati u postojećim naseljima, a osmisliti je na planiranim izdvojenim površinama turističko-ugostiteljske namjene i u vangrađevinskim područjima.

Vrste građevina i uvjeti izgradnje građevina turističko-ugostiteljske djelatnosti koje se grade u građevinskim područjima naselja određeni su člancima 52. i 53. ovih Odredbi.

Planom su određene izdvojene površine turističko-ugostiteljske namjene koje su razgraničene na površine stacionarnog turizma, apartmanskih i vikend naselja.

Razgraničenje površina i uvjeti smještaja turističko-ugostiteljskih djelatnosti u građevinskim područjima izdvojenih površina izvan naselja određeni su člancima 63. i 64.

Ostale gospodarske djelatnosti

Članak 82.

Ostale gospodarske djelatnosti podrazumijevaju poslovnu namjenu, a razgraničene su na:

- postojeću poslovnu - drvoprerađivačku djelatnost,

- planirane poslovne djelatnosti koja obuhvaćaju razne uslužne, zanatske, trgovačke, komunalno-servisne i druge djelatnosti.

Smještaju se u pravilu na izdvojenim površinama - građevinskim područjima za gospodarske namjene, a neke poslovne djelatnosti mogu se obavljati i u naselju.

Vrste građevina i uvjeti izgradnje poslovnih građevina koje se mogu graditi u građevinskim područjima naselja određeni člancima 50. i 51. ovih Odredbi.

Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti u izdvojenim građevinskim područjima za gospodarske - poslovne namjene određeni su člancima 61. i 62.

Eksplatacija mineralnih sirovina, naročito tehničkog kamena, također čini sastavni dio gospodarske strukture mrkopaljskog područja. Ovim Planom postojeća površina aktivnog kamenoloma za iskorištavanje tehničkog kamena Mrkovac tretira se kao građevina van građevinskih područja i uređuje shodno propisanim uvjetima iz članka 73.

Nove površine mogu se osnivati prema uvjetima za građenje izvan građevinskih područja. Uvjeti osnivanja i korištenja novih površina za iskorištavanje mineralnih sirovina određeni su člankom 74. ovih Odredbi.

Članak 83.

Prilikom izrade prostornih planova užih područja ili studija o utjecaju na okoliš čija je izrada određena ovim Planom za građevinska područja izdvojenih gospodarskih-poslovnih namjena i turističko-ugostiteljskih namjena, te za pojedinačne građevine ili građevne cjeline tih namjena koje se mogu graditi izvan građevinskih područja, treba uzeti sljedeće odrednice:

- oblik i veličina građevne čestice pojedinačne građevine, odnosno građevinskog područja cijele izdvojene površine, mora obuhvatiti sve sadržaje tehnološkog procesa (sve građevine osnovnih i pratećih namjena, interne prometnice, parkirališni prostor, komunalno-tehničku infrastrukturu i sl.),

- priključenje na javnu prometnicu vrši se direktno ili kolnim prilazom minimalne širine 4,5 m (za pojedinačnu građevinu), odnosno 6,0 m (za građevinsko područje),

- minimalna udaljenost građevne linije od prometnice iznosi 6,0 m uvećano za 1/2 visine građevine,

- ukupna izgrađenost građevinskog područja je maksimalno 60%, ostali dio su interne prometnice, parkirališni prostor i zaštitno zelenilo,

- visina građevina za poslovne namjene određuje se u ovisnosti od zahtjeva tehnološkog procesa i konfiguracije terena, Planom se preporuča visina jedne etaže za proizvodno-poslovne prostore (max. 8,0 m), a za prateće i ostale građevine u funkciji osnovnih građevina najviše do tri etaže (max. 12,0 m),

- visina građevina na površinama turističko-ugostiteljske najmanje ovisna je o vrsti površine.

Planom se preporučaju sljedeće vrijednosti:

- za pojedinačne građevine stacionarnog turizma: do 4 nadzemne etaže (max. 12,0 m),

- za apartmanska naselja: do 3 nadzemne etaže (max. 9,0 m),

- za vikend naselja: do 2 nadzemne etaže (max. 6,0 m),

- građevne cjeline svojim oblikovanjem moraju odraziti namjenu i funkciju, te biti skladno uklopljene u krajolik ili naseljsko okruženje. U arhitektonskom oblikovanju građevnih cjelina potrebno je uzeti u obzir odredbe članka 39.

- parkirališni prostor dimenzionirati prema članku 103. ovih Odredbi,

- zaštitu okoliša provesti prema važećim zakonskim propisima i odrednicama Plana.

Prilikom izrade prostornih dokumenata iz stavka 1 ovog članka dozvoljavaju se manja odstupanja od navedenih odrednica.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 84.

Društvene djelatnosti kao sadržaji od javnog interesa građana svrstane su u skupine središnjih uslužnih funkcija prema njihovim glavnim svojstvima. To su:

- upravne funkcije - javna uprava i pravosuđe,
- obrazovne funkcije - predškolske i školske ustanove, visoko školstvo i znanost,
- zdravstvena zaštita i socijalna skrb,
- kulturne funkcije,
- sport i tehnička kultura,
- udruge građana, političke stranke i druge nestranačke organizacije,
- vjerske zajednice.

Vrsta i broj građevina društvenih djelatnosti određuju se mrežom građevina za svaku djelatnost na osnovi posebnih zakona i standarda. U Općini Mrkopalj, sukladno planiranom broju stanovnika i stupnju društvenog razvoja, obavljaju se neke društvene djelatnosti, dok se ostale osiguravaju u širem okruženju, u Gradu Delnice i Gradu Rijeci.

Ovim Planom osigurani su prostorni uvjeti smještaja i razvitka sljedećih društvenih djelatnosti: predškolskog odgoja, osnovnog obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, kulture i sporta, građanskih udruga, vjerskih ustanova i ostalih društvenih funkcija.

Građevina društvenih djelatnosti grade se u građevinskim područjima naselja, a samo izuzetno u građevinskim područjima izdvojenih namjena ili izvan građevinskih područja.

Uvjeti smještaja i izgradnje planiranih novih građevina društvenih djelatnosti, te uvjeti za rekonstrukciju i prenamjenu postojećih građevina, određuju se kumulativnom primjenom članaka 33. - 40., te članaka 47. i 48. ovih Odredbi.

Prostorni razmještaj postojećih i planiranih građevina prikazan je u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina.

Upravne funkcije

Članak 85.

Upravne funkcije koncentrirane su u središnjem naselju N5 - Mrkopalj kao administrativno - gospodarskom centru Općine i sjedištu lokalne samouprave, a obuhvaćaju općinske organe samouprave.

Planom se predviđa ponovno otvaranje matičnog ureda i policijske stanice u Mrkoplju. Upravne funkcije nadopunjavati će se sadržajima i usklađivati svoje aktivnosti prema potrebama države, županije, lokalne samouprave, poduzetnika i stanovništva.

Obrazovne funkcije

Članak 86.

Obrazovne funkcije obuhvaćene su sustavom odgoja i obrazovanja koji, za potrebe Općine Mrkopalj, čini predškolski odgoj i osnovno obrazovanje.

Predškolski odgoj organiziran je u dječjem vrtiću »Pahuljica«, smještenom uz osnovnu školu u naselju Mrkopalj.

Osnovno obrazovanje - u skladu s projekcijom školskoobvezatne populacije 2015. godine određena je za područje Općine Mrkopalj jedna osnovna škola - postojeća osnovna škola »Mrkopalj« u Mrkoplju.

Potreba za predškolskim i školskim ustanovama određuje se temeljem pretpostavljenog udjela djece u ukupnom stanovništvu. Na osnovi demografske projekcije broja stanovnika za plansko razdoblje do 2015. godine ovim Prostornim planom se ne predviđa povećanje broja građevina obrazovnih funkcija jer sadašnji kapaciteti zadovoljavaju planske potrebe. Planira se kvalitativno podizanje razine odgojnih i nastavnih programa i poboljšanje opremljenosti prostora.

Zdravstvena zaštita

Članak 87.

Zdravstvena zaštita obuhvaća zdravstveno osiguranje stanovništva i pružanje zdravstvenih usluga. Na području Općine Mrkopalj Planom je predviđena samo primarna zdravstvena zaštita koju stanovništvu pruža Dom zdravlja »Dr. Josip Kajfeš« Delnice, Područna ambulanta u Mrkoplju. Sekundarna i tercijarna zdravstvena zaštita osigurana je u Gradu Delnice i Gradu Rijeci.

Sadašnji kapaciteti zadovoljavaju planske potrebe za primarnom zdravstvenom zaštitom stanovništva do 2015. godine, pa se Planom ne predviđa gradnja novih građevina. Planira se kvalitativno podizanje razine zdravstvenih usluga i opremljenosti prostora u postojećem objektu, te otvaranje različitih specijalističkih ordinacija privatne prakse.

Socijalna skrb

Članak 88.

Socijalna skrb je organizirana društvena djelatnost od posebnog društvenog interesa kroz koju se ostvaruje društvena briga za socijalnu sigurnost radnih ljudi i građana. Planirana je izgradnja ustanove za brigu o starijim osobama u naselju Mrkopalj, te otvaranje savjetovališta za potrebe različitih dobrih skupina stanovništva.

Djelatnosti i usluge primarne zdravstvene zaštite i socijalne skrbi sadržajno će se dopunjavati u skladu s potrebama stanovništva.

Kulturne funkcije

Članak 89.

Podizanje općeg obrazovanja i kulturne razine utječe na porast potreba stanovništva za različitim vrstama kulturnih manifestacija i aktivnosti, a time i za odgovarajućim građevinama u kojima se one obavljaju.

Planira se rekonstrukcija i uređenje postojećeg prostora kina u Mrkoplju, te uređenje novih prostora za zadovoljenje kulturnih potreba stanovništva (knjižnica i čitaonica, etnografski muzej, umjetničke galerije, zavičajne zbirke, otvoreno ili pučko učilište, te različiti novi kulturni, umjetnički i zabavni sadržaji), sukladno iskazanim potrebama kroz plansko razdoblje.

Tablica 2.

RAZGRANIČENJE INFRASTRUKTURNIH KORIDORA

(u metrima)

SUSTAV	PODSUSTAV		GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE		NAPOMENA
	vrsta	kategorija	vrsta	postojeća	planirana	
PROMET	ceste	državna	ostale državne ceste	70	100	
		županijska	županijske ceste	40	70	
		lokalna	lokalne ceste	-	30	
		ostale	nerazvrstane ceste	-	15	
TELEKOMUNIKACIJE	kablovska kanalizacija	državni	međunarodni	1	1	uz javne površine
		županijski	magistralni	1	1	i građevine

Sport i rekreacija

Članak 90.

Održavanje psihofizičkih sposobnosti i zdravlja stanovništva zahtjeva bavljenje sportskim aktivnostima, svim oblicima rekreacije, zabave i odmora.

Planiraju se sve vrste otvorenih površina i zatvorenih građevina sporta i rekreacije u naseljima, zatim veće površine sportsko - rekreacijskih namjena na izdvojenim površinama, a izvan građevinskih područja omogućeno je odvijanje najrazličitijih sportsko-rekreacijskih aktivnosti u slobodnoj prirodi.

Udruge građana, političke stranke i druge organizacije

Članak 91.

Ustavno je pravo građana kao privatnih osoba i drugih pravnih subjekata na interesno udruživanje. Stoga je moguć svaki oblik udruživanja u skladu sa zakonom.

Vjerske zajednice

Članak 92.

Sukladno ustavnom pravu postoje i mogu se osnivati nove vjerske zajednice koje su jednake pred zakonom i odvojene od države. Mogu slobodno i javno obavljati vjerske obrede, osnivati škole, učilišta, zavode i druge socijalne i dobrotvorne ustanove, u skladu sa zakonom.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA, TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 93.

Infrastrukturni sustavi na području Općine Mrkopalj razvrstani su na sustave prometa, pošte i veza, vodnogospodarski sustav koji obuhvaća vodoopskrbu, odvodnju i regulaciju bujičnih tokova, te energetske sustav koji obuhvaća elektroopskrbu, plinifikaciju i korištenje dopunskih izvora energije.

Sustav prometa prikazan je u kartografskom prikazu broj 1. »Korištenje i namjena površina«, a sustav pošte i veza, vodnogospodarski sustav i energetske sustav prikazani su u kartografskom prikazu broj 2. »Infrastrukturni sustavi i mreže«.

Infrastrukturne sustave čine izgrađeni i planirani infrastrukturni koridori i građevine.

Infrastrukturni koridori su površine uzduž osi linearnih trasa postojećih ili planiranih infrastrukturnih vodova i građevina, određuju se širinom koridora u metrima (os trase je simetrala koridora), a prolaze unutar i izvan građevinskih područja.

Infrastrukturni koridori razgraničeni su temeljem kriterija iz tablice 2., a koriste se i izgrađuju prema posebnim uvjetima.

VODOOPSKRBA I ODVODNJA	vodovodi	državni	magistralni	6	10	
		županijski	ostali	6	10	
	kolektori	županijski	kolektor	6		
ENERGETIKA	plinovod	državni	međunarodni magistralni	40	100	
		županijski	magistralni	20	60	
	dalekovodi	županijski	dalekovodi 110 kV	19	70	(25) projektirani
		lokalni	dalekovodi 35 kV			

Građevine infrastrukture su građevine u funkciji pojedinog sustava, smještene u ili uz infrastrukturne koridore, a služe za smještaj vodova i uređaja potrebnih za nesmetano djelovanje sustava.

Članak 94.

Ovim Planom određene su slijedeće površine postojećih i planiranih infrastrukturnih koridora i građevina:

Površine za građevine prometa i građevine veza:

- Građevine cestovnog i zračnog prometa:
 - dionice ostalih državnih cesta: (granica Republike Slovenije) - Brod na Kupu - Delnice - čvor Lučice - Mrkopalj - Begovo Razdolje - (Bjelolasica - Jasenak),
 - županijska cesta (»Karolina«) Vrbovsko - Ravna Gora - Mrkopalj - Fužine - Hreljin - Meja
 - županijska cesta (»Lujzijana«) - čvor Ravna Gora - »Karolina« - (Vrelo, Bjelolasica - Jasenak)
 - županijska cesta Begovo Razdolje - Begova Cisterna (veza na Ravnu Goru - Jasenak),
 - lokalna cesta Sunger - Brestova Draga
 - postojeće i planirane nerazvrstane ceste,
 - planirani helidromi u Mrkoplju, Begovom Razdolu i unutar parka prirode »Bjelolasica«.

• Građevine veza:

- Pošta: jedinice poštanske mreže
- Javne telekomunikacije: telefonska mreža, mjesne centrale, postojeći i planirani magistralni, te korisnički i spojni vodovi i kanali
- Javne telekomunikacije u pokretnoj mreži: radio relejna postaja
- Radio i TV sustav veza: radijski koridor

Površine za građevine vodovoda i odvodnje, vodozahvat i prijenos vode, te odvodnju oborinskih i otpadnih voda:

• Građevine za vodoopskrbu:

- vodospreme Presika i Begovo Razdolje
- tlačni cjevovod CS Lučice - VS Presika
- gravitacijski cjevovod VS Presika - CS Tuk
- crpna stanica Tuk
- cjevovod CS Tuk - VS Begovo Razdolje
- postojeća opskrba mreža naselja Sunger, Mrkopalj, Begovo Razdolje i Tuk.
- planirani opskrbni cjevovodi (ogranak Lokve - Sunger, CS Sunger - Brestova Draga)
- uređaji za pročišćavanje pitke vode, vodne komore i dr.

• Građevine sustava odvodnje:

- postojeći i planirani sustav odvodnje /uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, ispusti, crpne stanice, postojeći i novi odvodni kanali i dr./

Površine za energetske građevine za proizvodnju, transformaciju i prijenos energije:

• Elektroenergetske građevine:

- transformacijske:
 - * transformacijska stanica TS Kupjak 35/20 kV - izvan područja općine
 - (ugrađeni transformatori 8+4 MVA, kapacitet do 2x8 MVA),
 - * transformacijska stanica TS Vrata 35/20 kV - izvan područja općine
 - (ugrađeni transformatori 2x4 MVA, kapacitet do 2x8 MVA),
 - * distributivne trafostanice TS 20/04 kV - na području općine
 - * distributivna trafostanica TS 20/04 kV - za potrebe DIP Mrkopalj
- prijenosne:
 - * dalekovod DV 400 kV TS 400/220/110 kV Meline - TS 400/220/110 kV Tumbri,
 - * dalekovod DV 110 kV TS 110/35 kV HE Vinodol - TS 110/35 kV HE Gojak,
 - * postojeći i planirani kabelski vodovi 35 kV i 20 kV (nadzemni i podzemni)
 - * distribucijska mreža 20 kV - predviđena dogradnja i proširenje postojeće mreže za potrebe planiranih namjena u prostoru, te zamjena nadzemnih vodova podzemnim.
 - * dio trase 35 kV nadzemnog voda TS Vrata - TS Kupjak, danas izvan funkcije - predviđena rekonstrukcija dionice Belo selo - Sunger na 20 kV naponski nivo, a preostali dio trase prema TS Kupjak se napušta.

• Građevine za cijevni transport plina:

- plinovodi: planirani lokalni plinovod
- građevine plinoopskrbe: planirana redukcijaska stanica

Članak 95.

Rekonstrukcija na postojećim i građenje na novim površinama infrastrukturnih koridora i građevina vrši se neposrednom provedbom Plana, uz ishođenje posebnih uvjeta građenja nadležnih ustanova s javnim ovlastima za pojedini infrastrukturni sustav.

U planiranim infrastrukturnim koridorima koji prolaze kroz građevinska područja naselja i izdvojenih namjena nije dozvoljena izgradnja novih građevina, rekonstrukcija postojećih građevina moguća je samo u njihovim fizičkim gabaritima, a korištenje slobodnih površina moguće je pod ograničenim uvjetima koji prestaju trenutkom započete izgradnje infrastrukturnog sustava.

Korištenje površina unutar planiranih infrastrukturnih koridora koji prolaze izvan građevinskih područja do po-

četka njihove izgradnje moguće je pod uvjetima određenim za stvarnu namjenu tih površina.

5.1. Sustav prometa

CESTOVNI PROMET

Članak 96.

Prostornim planom određena je osnovna mreža cestovnog prometa koju na području Općine Mrkopalj čine državne ceste, županijske ceste, lokalne ceste i nerazvrstane ceste (ulice u naseljima).

Mrežu državnih cesta čine:

- dionice ostalih državnih cesta: (granica Republike Slovenije) –Brod na Kupu - Delnice - čvor Lučice - Mrkopalj - Begovo Razdolje - (Bjelolasica - Jasenak),

Mrežu županijskih cesta čine:

- županijska cesta (»Karolina«) Vrbovsko - Ravna Gora - Mrkopalj - Fužine - Hreljin - Meja

- županijska cesta (»Lujzijana«) - čvor Ravna Gora - »Karolina« - (Vrelo, Bjelolasica - Jasenak)

- županijska cesta Begovo Razdolje - Begova Cisterna (veza na Ravnu Goru - Jasenak),

Mrežu lokalnih cesta čine:

- lokalna cesta Sunger - Brestova Draga

Važnije nerazvrstane ceste ucrtane su u kartografskim prikazima 4.1. - 4.6. »Građevinska područja«.

Državne ceste

Članak 97.

Planirana je izgradnja državne ceste čvor Lučice - Mrkopalj - Begovo Razdolje - (Bjelolasica - Jasenak)

Do definiranja građevinske parcele ceste novoplanirana izgradnja nije moguća u koridoru ceste.

Postojeća građevina koja se nalazi u zaštitnom koridoru planirane prometnice može se rekonstruirati u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života, na način da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevine od javne i uz suglasnost nadležnih institucija.

Županijske ceste

Članak 98.

Predviđena je rekonstrukcija i proširenje novokategoriziranih županijskih cesta (»Lujzijana«) - čvor Ravna Gora - »Karolina« - (Vrelo, Bjelolasica - Jasenak) i županijska cesta Begovo Razdolje - Begova cisterna (veza na Ravnu Goru - Jasenak). Dionice cesta koje prolaze kroz naselja treba opremiti pločnicima, autobusnim stajalištima i kvalitetnom signalizacijom.

Do definiranja građevinske parcele ceste novoplanirana izgradnja nije moguća u koridoru ceste.

Postojeća građevina koja se nalazi u zaštitnom koridoru planirane prometnice može se rekonstruirati u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života, na način da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevine od javne i uz suglasnost nadležnih institucija.

Lokalne ceste

Članak 99.

Lokalne ceste rekonstruirat će se prema standardima za ovu vrstu prometnice.

Ostale nerazvrstane ceste

Članak 100.

Nerazvrstane prometnice na području Općine treba privesti funkciji sistematskim planom rekonstrukcija prema prioritetima utvrđenim općinskim planovima.

Širina zaštitnog pojasa postojećih cesta u kojem se ne smije graditi nova građevina iznosi min. 6,0 m. Zaštitni pojas mjeri se od ruba građevne čestice ceste do osnovne građevine.

Ako je postojeća nerazvrstana cesta širine manje od 4,5 m za jednosmjerni promet, odnosno 5,5 m za dvosmjerni promet, udaljenost građevnog pravca nove građevine od nerazvrstane ceste mora biti takva da osigurava prostor za proširenje ceste na navedene profile.

U izgrađenom naselju moguća je gradnja nove građevine i bliže od Planom propisane min. udaljenosti u odnosu na izgrađenu cestu u punoj širini ili cestu za koju su utvrđeni uvjeti uređenja prostora, ako se građevni pravac susjednih građevina nalazi na manjoj udaljenosti od tih cesta ili ako se ista poklapa s regulacijskim pravcem.

Na regulacijskom pravcu mogu se graditi samo prizemne građevine, a veća visina od prizemlja dozvoljena je iznimno u slučaju interpolacije između susjednih građevina veće visine.

Minimalni prometni uvjeti

Članak 101.

Minimalna širina za planirane nerazvrstane ceste iznosi 4,5 metra za jednosmjernu cestu, a 5,5 metara za dvosmjernu cestu odnosno 6,5 metara ako je na prometnici organiziran javni prijevoz.

Iznimno, kod rekonstrukcije već postojećih cesta, širina može iznositi i manje od 4,5 m, ako položaj postojećih građevina onemogućava realizaciju obavezne širine propisane stavkom 1 ovog članka.

Ako je postojeća nerazvrstana cesta širine manje od 4,5 metara za jednosmjerni promet odnosno 5,5 metara za dvosmjerni promet, udaljenost regulacijske linije od osi nerazvrstane ceste treba biti takva da osigurava prostor za širenje nerazvrstane ceste na propisane veličine.

Minimalna širina nogostupa koji se izvodi neposredno uz prometni trak ceste i fizički je od nje odvojen rubnjakom iznosi 1,5 metara.

Javne pješačke komunikacije (javni prolazi i stepeništa) moraju imati minimalnu širinu 2,5 metra.

Vatrogasna vozila moraju imati pristup svim osnovnim građevinama, uz zadovoljenje osnovnih uvjeta propisanih Zakonom o zaštiti od požara.

Parkirališna i garažna mjesta

Članak 102.

Parkiranje i/ili garažiranje vozila za sve građevine stambene namjene rješava se na građevnoj čestici te građevine.

Parkiranje i/ili garažiranje vozila za građevine svih vrsta društvenih namjena, gospodarskih namjena (poslovnih, turističko-ugostiteljskih i poljoprivrednih) i sportsko-rekreacijskih namjena rješava se na građevnoj čestici te namjene.

Ako se garažni prostori nalaze u podzemnoj etaži, ne računaju se u izgrađenost građevne čestice.

Ukoliko nije moguće osigurati prostor za parkiranje i garažiranje vozila na građevnoj čestici višestambene građevine, građevina društvenih, gospodarskih i sportsko-rekreacijskih namjena, parkirališta se mogu uređivati i graditi i na drugoj građevnoj čestici (u radijusu 200 m) isključivo istovremeno s gradnjom građevina kojima služe.

Članak 103.

Potreban broj parkirališnih i garažnih mjesta ovisno o vrsti i namjeni prostora u građevinama, a određuje se prema normativima iz tablice 3.:

Tablica 3.

Namjena prostora u građevinama		Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta
stanovanje	stambena građevina (po jednom stanu)	1
	višestambena građevina (po jednom stanu)	1

Namjena prostora u građevinama gospodarske namjene	Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta na 1000 m ² bruto-razvijene površine
proizvodna namjena, poslovna namjena – servisni i skladišni sadržaji	4-8
trgovački sadržaji	20-40
uredi	10-20
drugi poslovni sadržaji	15
hotel, pansion, motel	20-40

Namjena prostora	Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta na broj osoba
sportske dvorane i igrališta s gledalištima	na 10 sjedala po 3 mjesta
škole i predškolske ustanove	na jednu učionicu po 1 mjesto

Pri određivanju parkirališnih potreba za građevine ili grupe građevina sa različitim sadržajima može se predvidjeti isto parkiralište za različite vrste i namjene građevina, ako se koriste u različito vrijeme.

Za parkiranje osobnih vozila može se koristiti prostor uz kolnik prvenstveno kao javno parkiralište namijenjeno pretežito posjetiteljima i drugim povremenim korisnicima, te vozilima javnih službi kad njegova širina to omogućava i kad se time ne ometa pristup vozilima hitne pomoći, vatrogascima i prolazima za pješake i invalide.

Postojeće garaže i garažno - parkirališna mjesta ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje ako se ne osigura drugo parkirališno-garažno mjesto na istoj građevnoj čestici ili u neposrednoj blizini građevne čestice.

Članak 104.

Na javnim parkiralištima za automobile invalida treba osigurati najmanje 5% parkirališnih mjesta od ukupnog broja, a najmanje jedno parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20 mjesta.

Minimalna veličina građevne čestice izdvojenog parkirališta ili garaže određuje se prema normativu 35 m² prometne površine po svakom vozilu za osobne automobile, a 120 m² prometne površine za autobuse. (U prometne površine uračunate su površine parkirnog mjesta 2,5 x 5,0 m, prilazna cesta 2,5 x 6,0 m, te priključenje na javnu površinu za osobe, a 12 x 4 m parkirno mjesto + 1 x 4,0 prilazne ceste, te priključenje na javnu površinu za autobuse).

Koeficijent izgrađenosti izdvojenog parkirališta ili garaže je odnos između površine građevne čestice i uređenih i izgrađenih prometnih površina, i iznosi najviše:

- za uređenje u jednoj razini: 0,8
- za uređenje u dvije ili više razine: 0,6.

Izdvojena parkirališta ili garaže koji se grade u dvije ili više razina mogu se graditi kao galerijski otvoreni prostori, dijelom ukopani ili zatvoreni prostori do visine prizemlja.

ZRAČNI PROMET

Članak 105.

Planom je predviđeno uređenje triju površina za heli-drom:

- u Mrkoplju - uz Biatlonski centar Zagmajna« i skijalište Čelimbaša,
- u Begovom Razdolju, na području Mlačice - uz turističko-ugostiteljsku zonu i sportsko-rekreacijsko područje Tri poljane«
- na području Plana - u parku prirode Bjelolasica.

Okvirna lokacija određena je u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina«.

Moguće je otvaranje novih helidroma prema uvjetima građenja van građevinskih područja. Osigurati ravnu uređenu travnatu površinu minimalne veličine 80 x 80 metara, za mogućnost slijetanja helikoptera, uz minimalne zahvate u prostoru i osiguranje nužnih pratećih sadržaja u tipskim prefabriciranim objektima montažnog tipa.

Lokacijska dozvola se utvrđuje neposrednom provedbom, uz ishođenje posebnih uvjeta građenja nadležnih institucija.

5.2. Sustav pošte i veza

Članak 106.

Na području Općine Mrkopalj nalazi se samo jedan poštanski ured u naselju Mrkopalj. Ne planira se otvaranje novih poštanskih ureda nego podizanje razine usluga u postojećem.

Planom se predviđa daljnji razvoj javne telekomunikacijske fiksne i pokretne mreže, te razvoj ostalih sustava veza.

Zabranjuje se postava baznih stanica GSM mreže na područjima na kojima bi se mogle narušiti krajobrazne vrijednosti i panoramske vizure, te na površinama i građevinama zaštićene kulturne baštine.

Rekonstrukcija postojećih i građenje novih građevina sustava pošte i veza vrši se neposrednom provedbom Plana uz posebne uvjete građenja nadležnih institucija.

5.3. Sustav vodoopskrbe i odvodnje

Sustav vodoopskrbe

Članak 107.

Na mrkopaljskom području nema izdašnjih izvora vode za piće, pa se za opskrbu stanovništva voda dovodi s područja Grada Delnice, iz vodoopskrbnog sustava izvora Kupice.

Obzirom na konfiguraciju terena i raspored zona potrošnje Planom se određuje razvoj postojećeg vodoopskrbnog sustava podjelom područja na 2 zone unutar kojih se vodoopskrba rješava na optimalan način obzirom na lokalne prilike i postojeće izgrađene strukture.

Javni vodoopskrbni sustav treba izgraditi u svim naseljima Općine Mrkopalj, u svrhu osiguranja priključka svakom domaćinstvu i poslovnim objektu, odnosno postizanja potpune opskrbljenosti stanovništva i gospodarstva pitkom vodom. Vodoopskrbni sustav razvijati postupno i stalno, u skladu s prioritetima i mogućnostima lokalne zajednice.

Iz sustava goranskog vodovoda za Općinu Mrkopalj potrebno je osigurati količinu vode za srednju dnevnu potrošnju od 30,4 l/s.

Od magistralnog cjevovoda goranskog vodovoda planira se izgradnja ogranka Lokve - Sunger s pratećim objektima, odnosno u I. fazi:

- tlačno-gravitacijski cjevovod Lokve - Sunger,
- crpna stanica Sunger i
- vodosprema Presika,

te u II. fazi izgradnje:

- crpna stanica Lokve koja je izvan područja Općine Mrkopalj i služit će za podizanje tlaka u cjevovodu u sva tri pravca - prvenstveno prema Delnicama, te prema i Mrkoplju i Zlobinu.

Prioritet razvoja vodoopskrbe svakako je opskrba naselja Brestova Draga koja se planira izgradnjom ogranka iz Sungera. U Brestovoj Dragi potrebno je izgraditi crpnu stanicu, vodospremu s pristupnim putem i tlačno-gravitacijski cjevovod do kraja naselja.

Sustav odvodnje otpadnih voda

Članak 108.

Nepostojanje sustavne odvodnje, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda uzrokom su onečišćavanja površinskih i podzemnih voda na području Općine Mrkopalj, a posebno u naseljima s izgrađenom vodovodnom mrežom. Stanje odvodnje ugrožava kakvoću podzemnih voda i u širem okruženju, a naročito je opasno zbog mogućeg zagađenja izvorišta Kupice koje ima izuzetno značenje za javnu vodoopskrbu šireg delničkog područja.

Gradnja sustava odvodnje prioritetan je zadatak u planском razdoblju, a treba ga rješavati u svim naseljima i gospodarskim zonama sustavno i kontinuirano u svrhu zaštite izvorišta vode za piće i očuvanja kvalitete površinskih i podzemnih voda na širem području. Sustavno rješavati odvodnju oborinskih voda (razdjelnom kanalizacijom) i regulaciju bujičnih tokova.

Rješenje odvodnje sanitarne otpadne i oborinske vode najvećih naselja Mrkopalj i Sunger, te naselja Begovo Razdolje i Tuk planirano je razdjelnim sustavima, spajanjem naselja na zajednički uređaj za pročišćavanje otpadne vode, uz uvjet njegovog smještaja izvan treće vodozaštitne zone i zabranom ispuštanja otpadne vode u ponore i ponorne zone.

Prioritet realizacije javnog sustava je za naselje Mrkopalj zbog smještaja u vrlo osjetljivom području (treća zona) te u Sungeru kao gusto izgrađenoj zoni povezanoj s Mrkopljem. Izgradnja kanalizacijskog sustava u Begovom Razdolu i Tuku mora biti u funkciji razvoja turističko-rekreacijskih

sadržaja (SRC Bjelolasica, zaštićeno područje prirode Bijele i Samarske stijene).

Izgradnja kolektorske mreže treba se usmjeravati na građevinska područja gdje se planira širenje naselja s time da se obvezno osiguraju uvjeti za priključivanje na kanalizacijsku mrežu.

U malim naseljima kakva su mrkopaljska nameće se rješavanje otpadnih voda putem individualnih uređaja za obradu otpadnih voda visokog učinka pročišćavanja (u rangu biološkog postupka pročišćavanja). Za individualne objekte čija će izgradnja uslijediti prije izgradnje javnog odvodnog sustava, kao i tamo gdje izgradnja javnog sustava nema tehničke ni ekonomske opravdanosti, a zbog osjetljivosti krša treba primjenjivati male kompaktne biološke uređaje koji se mogu jednostavno instalirati.

Do izgradnje kanalizacionih sustava sa uređajima za pročišćavanje, otpadne vode obiteljskih domaćinstava treba zbrinjavati putem nepropusnih septičkih taložnica. Za gospodarske - poslovne i turističke zone obvezna je izgradnja bioloških uređaja za pročišćavanje.

Potrebno je riješiti zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (septičkih taložnica i uređaja s višim stupnjem pročišćenja) u sklopu rješenja gospodarenja otpadom.

Odvodnja površinskih voda

Članak 109.

Veće probleme u odvodnji stvaraju površinske vode koje se javljaju kao posljedica izgradnje urbanih cjelina i to prvenstveno u Sungeru, Mrkoplju i Begovom Razdolu. Uz povećano otjecanje kod zbrinjavanja ovih voda bitnu ulogu imaju i kapaciteti ponora, te visoka podzemna voda u uvjetima velikih oborina, a možda i estavelsko djelovanje ponora. Zbrinjavanje tih voda prvenstveno je komunalni zadatak, a u okviru je djelatnosti Hrvatskih voda.

5.4. Energetski sustav

Članak 110.

Energetski sustav Općine Mrkopalj čine sustavi elektroopskrbe i plinoopskrbe te korištenje dopunskih i obnovljivih izvora Obuhvaćaju trase i koridore sa vodovima i građevinama za proizvodnju, transformaciju i prijenos energenata.

Elektroopskrba

Članak 111.

Napajanje područja električnom energijom u redovnom pogonu predviđeno je i dalje iz trafostanice 35/20 kV Kupjak, a rezervno se osigurava iz trafostanice 35/20 kV Vrata, smještenim izvan granica Općine Mrkopalj. Svojim kapacitetom one osiguravaju potrebnu snagu na širem konzumnom području kojeg opskrbljuju električnom energijom.

Obzirom na Planom predviđenu namjenu prostora, očekivanu povećanu potrošnju sadašnjih potrošača i buduću planiranu izgradnju, neophodno će biti dograditi postojeću 20 kV mrežu u dijelu gdje je ona već izvedena, odnosno izgraditi novu za zone koje do danas nisu elektrificirane ili su novoplanirane.

Trase 20 kV vodova i lokacije trafostanica 20/0,4 kV biti će osigurane kroz planove užih područja. Planirani 20 kV vodovi unutar građevinskih područja izvoditi će se obvezno podzemnim kabelskim vodovima, a postupno će se podzemnim kabelima zamijeniti i nadzemni vodovi, koji danas prolaze kroz naselja. 20 kV vodovi će se, gdje god je to moguće, izvoditi u sklopu izgradnje ostale komunalne infrastrukture. Zbog povećanja sigurnosti u napajanju buduću 20

kV mrežu treba razvijati na način da se većini trafostanica omogući mogućnost dvostranog napajanja.

Niskonaponska mreža će se kao i do sada razvijati kao nadzemna, sa samonosivim kabelskim sklopom razvedenim na betonskim stupovima, ili po potrebi podzemnim kabelima. Postojeća niskonaponska mreža, koja je danas izvedena na drvenim stupovima s neizoliranim vodičima, zamijeniti će se zbog veće sigurnosti u pogonu i lakšeg održavanja u teškim klimatskim uvjetima koji su prisutni na području Općine, mrežom na betonskim stupovima s izoliranim kabelskim snopom.

Javna rasvjeta će se dograđivati u sklopu postojeće i buduće nadzemne niskonaponske mreže ili kao samostalna izvedena sa zasebnim stupovima.

Plinoopskrba

Članak 112.

Razvodna plinska mreža razrađena za Prostorni plan uređenja Općine Mrkopalj dio je kompletnog energetskog infrastrukturnog sustava i u skladu je s konceptom projekta plinifikacije prirodnim plinom Primorsko-goranske županije.

Polaganje plinske distributivne mreže obavezno je u stavu izgradnje novih prometnica obuhvaćenih ovim planom, kao i planovima užih područja.

Planirana plinifikacija zahtjeva izgradnju nove korisničke mreže koje će biti realizirana u sklopu plinifikacije Primorsko-goranske županije.

Kapaciteti plinovoda i primopredajnih stanica od mreže višeg ranga do krajnjih potrošača moraju zadovoljiti potrebe predviđenih sadržaja, a sukladno novoizgrađenoj mreži u nadležnosti distributera plina.

Korištenje dopunskih i obnovljivih izvora

Članak 113.

Ovim Planom predlaže se korištenje dopunskih i obnovljivih izvora energije koji, osim energetskih efekata imaju značajan utjecaj na ukupni gospodarski razvitak. Obzirom na postojeći pogon drvne industrije to se naročito odnosi na korištenje drvnih ostataka iz procesa proizvodnje - biomase.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

6.1. Zaštita krajobraznih vrijednosti

Članak 114.

Područje Općine Mrkopalj obuhvaća dio Velikokapelskog međuprostora koji se, među ostalim, ubraja u područja i lokalitete gorskog prostora Primorsko-goranske županije osobitih krajobraznih ljepota i koji se štiti kao vrijednost od županijskog značaja.

Velikokapelski međuprostor na mrkopaljskom tlu obuhvaća slijedeća područja osobite vrijednosti, osjetljivosti i ljepote krajobraza:

- Bijele i Samarske stijene - područje je zbog geomorfološke izuzetnosti te bogate flore i faune dijelom zaštićeno kao strogi prirodni rezervat,

- dio planinskog masiva Bjelolasice - vrh planine je najviša točka Gorskog kotara i vidikovac - šire područje predviđeno je za zaštitu u kategoriji parka prirode,

- vršni dio Bitoraja - slikoviti su bijeli kameni kukovi, jame snježnice, zanimljiva i bogata šumska vegetacija, te planinska flora - predviđeno je očuvanje i zaštita u kategoriji zaštićenog krajolika.

Članak 115.

Mrkopaljski kraj odlikuje se raznolikošću i ljepotom krajobraza, te predjelima očuvane prirodne sredine. U cilju njihova očuvanja i zaštite, Planom se određuju slijedeći predjeli koji se odlikuju ljepotom prirode i štite kao područja posebnih krajobraznih vrijednosti od lokalnog značaja:

- područje Čelimbaše i Maja,
- područje Višnjovice,
- područje u okruženju naselja Mrkopalj, uključujući i naselje

- područje u okruženju naselja Begovo Razdolje, uključujući i naselje

- područja livada i šumskih proplanaka: Matić poljana, Okruglica poljana, Duga poljana, Vrbovska poljana

U Planu su označena mjesta - točke iz kojih se pružaju panoramske vizure na okolne predjele i na kojima postoje ili će se urediti vidikovci. To su uglavnom mjesta na vršnim predjelima planina Bjelolasice, Velike Višnjovice, Klobučarevog vrha, Maja, Čelimbaše, Burnog Bitoraja, Slavice, Petehovca i dr., te mjesto uz cestu Mrkopalj - Begovo Razdolje s kojeg se pruža pogled na Mrkopaljsko polje.

Članak 116.

Prirodni krajobraz štiti se prvenstveno očuvanjem različitosti prirodnih prostornih cjelina uvjetovanih prirodnim obilježjima, očuvanjem bioraznolikosti u njima, očuvanjem tipologije i izgleda naselja te kulturno-povijesnog naslijeđa ukoliko ih krajobraz obuhvaća. Potrebno je čuvati i obnavljati estetske vrijednosti prirodnog krajobraza i zabraniti izgradnju ili postavu građevina koje bi ga izgledom mogle narušiti.

Prikaz osobito vrijednih predjela prirodnog krajobraza, točaka i poteza značajnih za panoramske vrijednosti krajobraza dan je u kartografskom prikazu 3b. »Uvjeti korištenja i zaštite prostora«.

6.2. Zaštita prirodnih vrijednosti

a. Zaštićeni dijelovi prirode

Članak 117.

Kao zaštićeno prirodno područje koje se ubraja među najvrijednije dijelove prirodne baštine od državnog i županijskog značaja i koje je kao takvo zakonom već zaštićeno, na području Općine Mrkopalj nalazi se:

- STROGI REZERVAT »Bijele i Samarske stijene« - proglašen i zaštićen

Za bilo koji zahvat u prostoru strogog rezervata mora se ishoditi suglasnost Državne uprave za zaštitu prirodne baštine.

b. Vrijedni dijelovi prirode predloženi za zaštitu

Članak 118.

Područja osobitih prirodnih vrijednosti i ljepote, predviđena za zaštitu kao dijelovi prirode od državnog i županijskog značaja, sa već određenom kategorijom zaštite koja se ovim Planom preuzima, na mrkopaljskom području su:

- PARK PRIRODE »Bjelolasica«
- prijedlog za proglašenje parka prirode
- POSEBNI REZERVAT »Sungerski lug«
- prijedlog za proglašenje posebnog (botaničkog) rezervata

- ZAŠTIĆENI KRAJOLIK »Vršno područje Burnog Bitoraja«

- prijedlog za proglašenje zaštićenog krajolika.

Proglašenje parka prirode i posebnog - botaničkog rezervata izvršiti u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti prirode.

Za Park prirode »Bjelolasica« koji obuhvaća prostor dviju Županija utvrđuje se obveza izrade prostornog plana područja posebnih obilježja.

- c. Zaštita vrijedne prirodne baštine od lokalnog značaja

Članak 119.

Planom se predlažu za zaštitu slijedeća područja osobite ljepote krajobraza i vrijednih dijelova prirode od značaja za lokalnu zajednicu:

- Pilarova ledenica, Mrzle Drage - »ledena« špilja,
- speleološki objekti: Glavica, Grganjina jama i Medvjeda špilja kraj Sungera,
- Žile - stajačica - glacijalni ostaci i
- brezdanice na lokalitetima Lisina kraj Mrkoplja i Lazina ispod Sungera,
- prijedlog za zaštitu u kategoriji geomorfoloških spomenika prirode,
- Višnjevica,
- lokalitet Marin grob,
- prijedlog za zaštitu u kategoriji zaštićenog krajolika,
- staro stablo tise na lokalitetu Kruna, Široka Draga
- prijedlog za zaštitu u kategoriji dendrološki spomenik prirode.

Navedene krajobrazne i prirodne vrijednosti zaštititi u kategoriji zaštite; vrijedna prirodna baština od lokalnog značaja u cilju očuvanja postojeće bioraznolikosti biljnog i životinjskog svijeta u njima.

Članak 120.

Sva navedena područja zaštićene prirodne baštine Općine Mrkopalj ucrтана su u kartografskom prikazu 3a. »Uvjeti korištenja i zaštite prostora«, kao vrijedni dijelovi prirode te ih nakon detaljnijih istraživanja treba zakonski zaštititi. Ukoliko istraživanja ili nove spoznaje ukažu na nužnost promjene kategorije zaštite, ona se može provesti u postup-

ku proglašenja zaštite. U tom postupku odrediti će se i odgovarajuće mjere zaštite za pojedini dio prirodne baštine.

6.3. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Članak 121.

Kulturno-povijesno i graditeljsko naslijeđe koje je zaštićeno ili predloženo za zaštitu štiti se mjerama zaštite propisanim Zakonom, drugim propisom i ovim Planom.

Na području Općine Mrkopalj Planom se štiti:

- a. Zaštićeno kulturno-povijesno naslijeđe od županijskog značaja

- b. Kulturno-povijesno naslijeđe od lokalnog značaja.

- a. Zaštićeno kulturno-povijesno naslijeđe od županijskog značaja

Članak 122.

Kulturno-povijesno naslijeđe od županijskog značaja na mrkopaljskom području čine slijedeća područja, lokaliteti i građevine:

- zaštićeni (registrirani) spomenici kulture i
- evidentirani spomenici kulture.

Članak 123.

Zaštita kulturno-povijesnog i graditeljskog naslijeđa određena je kategorijama zaštite spomenika kulture koji mogu biti registrirani i evidentirani, a dijele se na:

- arheološke zone i lokalitete,
- povijesne graditeljske cjeline (gradska i seoska naselja),
- povijesne građevine (graditeljske komplekse, sakralne građevine, civilne građevine),
- memorijalnu baštinu i
- etnološku baštinu (etnološka područja i etnološke građevine).

Članak 124.

Zbirni prikaz kulturno-povijesnog naslijeđa Općine Mrkopalj dan je u slijedećoj tablici:

Tablica 4.

KULTURNO-POVIJESNO NASLIJEĐE OPĆINE MRKOPALJ

- zbirni prikaz -

1.1. SEOSKA NASELJA / RURALNE CJELINE/				
Redni broj	Mjesto / Naselje	Vrsta cjeline	Oblik zaštite	
1.	Mrkopalj	seoska cjelina	evidentirano	

1.2. ARHEOLOŠKE ZONE I LOKALITETI				
Redni broj	Mjesto / Naselje	Funkc. oblik povij. građevine	Vrijeme / vrsta	Oblik zaštite
1.	Mrkopalj Crikvina	nekropola	arheološka zona	evidentirano
1.1		Crkva na Fortici	romanika arheološka zona	evidentirano

1.3. POVIJESNE GRAĐEVINE /kompleksi, pojedinačne građevine, dijelovi građevine/				
Redni broj	Mjesto / Naselje	Funkc. oblik povij. građevine	Vrijeme / vrsta	Oblik zaštite
1.	M r k o p a l j	Crkva Sv. Marije od sedam žalosti	XIX st. sakralna građevina	evidentirano
		Kuća Brozović	XIX st. civilna građevina	evidentirano
2.	S u n g e r	Crkva Svetih Ćirila i Metoda	XIX st. sakralna građevina	evidentirano
3.	B e g o v o R a z d o l j e	Crkva Majke Božje Lurdske	? XIX st. sakralna građevina	? evidentirano

1.4 MEMORIJALNI LOKALITETI I GRAĐEVINE, GROBLJA i dr.				
Redni broj	Mjesto / Naselje	Funkc. oblik povij. građevine	Vrijeme / vrsta	Oblik zaštite
1.	M r k o p a l j	Matić poljana	memorijalni spomenik	registrirano

Navedeno kulturno-povijesno naslijeđe Općine Mrkopalj ucrtno je u kartografski prikaz 3a.»Uvjeti korištenja i zaštite prostora«, kao vrijedni dijelovi etnološke i kulturne baštine ovog područja koje treba detaljnije istražiti i zaštititi.

Arheološke zone i lokaliteti

Članak 125.

Arheološke zone na području Općine Mrkopalj su nekropola Crikvina i Crkva na Fortici u naselju Mrkopalj. To su evidentirani spomenici kulture za koje je potrebno provođenje dodatnih istraživanja, očuvanje i konzervacija povijesnih ostataka, markacija lokaliteta i parkovno uređenje zona.

Povijesne graditeljske cjeline /gradska i seoska naselja/

Članak 126.

Naselje N5-Mrkopalj je evidentirani spomenik kulture kao seoska cjelina. Za zaštitu i očuvanje njegovog povijesnog identiteta, Planom se određuje izrada urbanističkog plana uređenja naselja. Do donošenja plana užeg područja dozvoljene su samo rekonstrukcije i prenamjene postojećih građevina u izgrađenom dijelu naselja uz ishođenje posebnih uvjeta građenja od nadležne institucije za zaštitu kulturne baštine.

Sva seoska naselja mrkopaljskog kraja imaju ambijentalnu i krajobraznu vrijednost. Planom se određuje zaštita i očuvanje izvorne naseljske strukture ovisno o tipologiji njihove izgradnje.

Za rekonstrukcije i prenamjene postojećih građevina i interpoliranje novih građevina u izgrađenim dijelovima naselja za koje organ državne uprave nadležan za provođenje

ovog Plana ocijeni da su važne za ambijentalnu ili krajobraznu sliku naselja, potrebno je zatražiti posebne uvjete građenja od nadležne institucije za zaštitu kulturne baštine.

Povijesne građevine /kompleksi, pojedinačne građevine, dijelovi građevine/

Članak 127.

Zaštitu povijesnih građevina i kompleksa provoditi na način da se izvrše detaljna istraživanja temeljem kojih treba izraditi studije i projekte konzervacije, sanacije, restauracije, revitalizacije i sl.

Poduzeti hitne mjere sanacije i očuvanja povijesnih građevina i kompleksa na području Općine Mrkopalj koje su popisom iz zbirnog prikaza u članku 124. navedene kao registrirani i evidentirani spomenici kulture. Za evidentirane povijesne građevine provesti postupak registracije.

Za svaki zahvat na navedenim (registriranim i evidentiranim) povijesnim građevinama potrebno je ishođenje posebnih uvjeta nadležne institucije za zaštitu kulturne baštine.

Etnološka baština

Članak 128.

Potrebno je vrednovati, očuvati, obnoviti na temelju predložaka i revitalizirati postojeću kulturno-povijesnu i etnološku baštinu mrkopaljskog kraja, te je uključiti u svakodnevni život stanovništva i u turističku ponudu.

Potiče se osnivanje zavičajnih zbirki zbog očuvanja od zaborava predmeta etnološke vrijednosti, proizvoda starih zanata i dr. kao naslijeđa ljudskog rada i načina življenja u mrkopaljskom kraju.

b. Kulturno-povijesno naslijeđe od lokalnog značaja

Članak 129.

U svrhu očuvanja povijesne faktografije područja Planom se štite graditeljske cjeline i pojedinačne građevine kulturno-povijesne i etnološke vrijednosti od značaja za lokalnu zajednicu:

- crkva Sv. Filipa u centru Mrkoplja, sagrađena 1771., a srušena 1944. godine - građevnu česticu na kojoj se nalaze ostaci crkve potrebno je urediti kao park, uz konzervaciju ostataka i uređenje prostora parka prema posebnim uvjetima nadležne institucije za zaštitu kulturne baštine,
- »kalvarija« - križni put, na ulazu u Mrkopalj,
- pravoslavna crkva Sv. Petra u Tuku Vojnom,
- »fajeri« kraj Brestove Drage - ostaci nosača i upornjaka stare Karolinške ceste,
- kaldrma i drveni pragovi - ostaci stare Karolinške ceste,
- manje kapelice uz ceste i na grobljima.

Članak 130.

U sačuvanim pojedinačnim građevinama ili povijesnim dijelovima naselja, moguće su rekonstrukcije i prenamjene postojećih te interpolirana izgradnja novih građevina temeljem posebnih uvjeta nadležne institucije za zaštitu kulturne baštine. Uvjetu treba ishoditi u svrhu zaštite i očuvanja ambijentalnih vrijednosti cjeline naselja, te graditeljskih vrijednosti pojedinačne građevine.

Članak 131.

U svim mrkopaljskim naseljima zadržati postojeću strukturu i tipologiju naselja, bilo da je nizinsko ili cestovno. Sačuvati postojeće građevine ili ih rekonstruirati prema predlošku, sačuvati gospodarske građevine (pilane, kovačnice i sl.) i obnoviti stare zaneate, vršiti prenamjene postojećih građevina u objekte seoskog turizma i sl.

Mogući su građevinski zahvati rekonstrukcije, prenamjene i interpolirane nove izgradnje, te sanacije i adaptacije građevina u svrhu poboljšanja uvjeta života i rada, ali na način da ne narušavaju tradicionalni izgled naselja.

Karakteristične oblike i elemente goranskog narodnog graditeljstva odrediti kao oblikovne predloške za izgradnju stambenih i vikend-kuća, planinarskih domova, pomoćnih i gospodarskih objekata i sličnih građevina.

Sve novonastale građevinske detalje koji narušavaju skladnost pročelja građevine potrebno je ukloniti i zamijeniti ih tradicionalnim rješenjima.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 132.

Sustav za gospodarenje otpadom na nivou Županije sačinjava centralna zona za gospodarenje otpadom, reciklažna dvorišta i transfer stanice. Za Općinu Mrkopalj ne predviđa se izgradnja transfer stanice, a reciklažno dvorište planirano je na području Grada Delnice.

Do izgradnje županijskog sustava komunalni i neopasni tehnološki otpad s mrkopaljskog područja zbrinjavati će se na postojećem odlagalištu »Mrzle Drage« na način kako je to propisano važećim zakonskim propisima.

Planom je predviđena izgradnja reciklažnog dvorišta na lokaciji postojećeg odlagališta, a nakon uspostave županijskog sustava gospodarenja otpadom, pristupiti će se njegovoj sanaciji.

Članak 133.

Na području Općine Mrkopalj proizvodi se i određena manja količina opasnog tehnološkog otpada čije je zbrinjavanje u nadležnosti Republike Hrvatske. Do uspostave cje-

lovitog sustava gospodarenja otpadom proizvođači su dužni vršiti postupanje s opasnim tehnološkim otpadom u skladu s važećim zakonskim propisima, te odredbama podzakonskih akata.

Članak 134.

Svi proizvođači otpada dužni su se pridržavati principa ekološkog i ekonomskog postupanja s otpadom, a oni se svode na:

- izbjegavanje ili smanjenje količina otpada na mjestu nastajanja
- razvrstavanje otpada po vrstama na mjestu nastanka
- iskorištavanje vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe
- sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom
- odlaganje otpada na postojeće odlagalište
- saniranje otpadom onečišćenih površina.

Članak 135.

Zbog zaštite izvorišta vode za piće i očuvanja površinskih vodotoka u širem okruženju potrebno je riješiti zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i septičkih taložnica u prijelaznom razdoblju na centralnom uređaju u Rijeci, a kasnije u skladu s rješenjem cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

Voditi stalnu brigu o uklanjanju i saniranju postojećih otpadom onečišćenih površina, naročito na evidentiranim divljim odlagalištima, a provođenjem komunalnog reda spriječiti daljnje nekontrolirano odlaganje otpada.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 136.

U cilju maksimalnog očuvanja prirodnih resursa i postojećih datosti prostora, te očuvanja i osiguranja kvalitetnih, zdravih i humanih uvjeta života i rada ljudi u njemu, ovim Planom utvrđuju se obveze, zadaci i smjernice za zaštitu tla, zraka i vode, zaštitu prostora od prekomjerne buke, te propisuju mjere posebne zaštite koje obuhvaćaju sklanjanje ljudi u slučaju ratne opasnosti ili elementarnih nepogoda, zaštitu od rušenja, potresa i poplava, te zaštitu od požara.

Ovim mjerama potrebno je zaštititi posebne vrijedne djelove prirode od zagađivanja. Propisuju se i mjere za sanaciju već ugroženih dijelova čovjekova okoliša.

8.1. Zaštita tla

Članak 137.

Općina Mrkopalj oskudijeva zemljištima visokog boniteta, stoga vrijedno poljoprivredno zemljište - Mrkopaljsko i Sungersko polje treba strogo štititi od prenamjene i koristiti za primarnu - poljoprivrednu namjenu. Hidromelioracijom i kalcifikacijom tom će se zemljištu poboljšati osobine koje uvjetuju plodnost, pa ga treba koristiti za uzgoj ratarskih kultura karakterističnih za brdsko-planinski kraj.

Livade i pašnjake koji se nalaze uz naselja treba zaštititi ispašom i košnjom, a gospodarenjem šumama i košnjom za potrebe lovstva moguće je sačuvati i teže dostupne livade unutar šumskih područja.

Zaštitu šuma i šumskog zemljišta vršiti u skladu s šumskogospodarstvenim osnovama za državne šume i Programima za gospodarenje u privatnim šumama.

Na područjima koja su izložena eroziji, u okviru gospodarenja šumama treba planirati samo nužne sanitarne sječe.

Šume i šumsko zemljište nije potrebno umjetno pošumljavati - sadašnja pošumljenost je dobra, a zapušteno i neobrađeno poljoprivredno tlo se samo od prirode zašumljuje.

Vršiti samo njegu, čišćenje, prorjeđivanje i popunjavanje šuma u prirodnim sastojinama, u skladu s Osnovama i Programima gospodarenja šumama za određeno područje.

8.2. Zaštita zraka

Članak 138.

Rezultati praćenja kakvoće zraka odredili su sadašnju kakvoću zraka na području Općine Mrkopalj prvom kategorijom, koja temeljem Zakona o zaštiti zraka treba biti očuvana.

Suglasno zakonskoj regulativi provoditi imisijski i emisij-ski monitoring zraka.

8.3. Zaštita voda

Članak 139.

Površinske i podzemne vode na području Općine Mrkopalj prema Uredbi o klasifikaciji voda moraju zadovoljiti kakvoću 1. i 2. vrste.

Klasifikacija u vrste izvršena je prema namjeni i stupnju čistoće vode.

Zaštita izvorišta vode za piće

Članak 140.

Sliv izvorišta Kupice predstavlja posebno osjetljive prostore koji imaju visoku kategoriju zaštite.

Sliv izvorišta Kupice i ostali slivovi izvora uključenih u vodoopskrbni sustav štite se Odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području Gorskog kotara kojom je izvršena kategorizacija sanitarnih zona, određene mjere zabrane ili ograničenja u korištenju prostora, te propisane mjere zaštite voda i način njihovog provođenja po sanitarnim zonama.

Zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području Općine Mrkopalj prikazane su u kartografskom prikazu 3b: Područja posebnih ograničenja u korištenju, Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite, u mjerilu 1:25000.

Zaštita površinskih voda

Članak 141.

Ugroženost voda od utjecaja izvora onečišćenja čine otpadne vode naselja, otpadne vode drvne i ostale industrije te procjedne vode sa odlagališta otpada.

Gradnja sustava odvodnje neophodna je zbog zaštite izvorišta vode za piće. Odvodnju otpadnih voda postojeće drvne industrije i planiranih novih gospodarskih - poslovnih i turističko-ugostiteljskih zona rješiti priključenjem na sustave javne odvodnje uz prethodno pročišćavanje.

Do priključenja na javni sustav odvodnje, u postojećim pogonima drvne industrije i zanatstva, mjere zaštite voda prvenstveno usmjeriti na postupanje s otpadnim tvarima, a male količine jače onečišćenih voda predavati ovlaštenoj organizaciji na zbrinjavanje.

Zaštita od izvanrednih onečišćenja voda

Članak 142.

Operativne planove zaštite voda od izvanrednih zagađenja moraju izraditi svi potencijalni zagađivači voda tj. pravne i fizičke osobe koje svojom djelatnošću mogu zagađiti vode.

8.4. Zaštita od buke

Članak 143.

Na području Općine Mrkopalj buka ne predstavlja problem i treba je održati na postojećoj razini provođenjem mjera zaštite određenih važećim zakonskim propisima.

Unutar građevinskog područja naselja dopušta se maksimalna razina buke od 55 dBa danju i 45 dBa noću.

Potrebno je inicirati praćenje pojava buke, prema kriterijima dozvoljenih razina za određene subjekte koji je proizvode.

8.5. Mjere posebne zaštite

Sklanjanje ljudi

Članak 144.

Temeljem Pravilnika o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu, na području Općine Mrkopalj nije obvezna izgradnja skloništa osnovne zaštite, osim u sklopu građevina od značaja za Republiku Hrvatsku za koje se lokacija i posebni uvjeti građenja utvrđuju na razini Republike Hrvatske.

Sklanjanje ljudi osigurava se prilagođavanjem prirodnih, podrumskih i drugih građevina pogodnih za sklanjanje ljudi u određenim zonama što se utvrđuje planom djelovanja zaštite i spašavanja za Općinu Mrkopalj, odnosno posebnim planovima privremenog izmještanja, prilagođavanja i prenamjene koji se izrađuju u slučaju neposredne ratne opasnosti.

Skloništa osnovne i dopunske zaštite, u sklopu građevina od značaja za Republiku Hrvatsku, ukoliko se za njih utvrde posebni uvjeti, projektiraju se kao dvonamjenske građevine s prvenstvenom mirnodopskom funkcijom sukladnom osnovnoj namjeni građevine s otpornošću od 100 kPa za osnovnu i 50 kPa za dopunsku zaštitu.

Pri projektiranju podzemnih građevina (javnih, komunalnih i sl.) dio kapaciteta treba projektirati kao dvonamjenski prostor za potrebe sklanjanja ljudi, ako u krugu od 250 metara od takvih građevina sklanjanje ljudi nije osigurano na drugi način.

Eventualna izgradnja skloništa osnovne ili dopunske zaštite u građevinama od značaja za Republiku Hrvatsku na području Općine Mrkopalj, je uvjetna jer je ograničena trenutnim nepostojanjem zakonske obveze njihove izgradnje.

Zaštita od rušenja

Članak 145.

Prometnice unutar novih djelova naselja treba projektirati na način da eventualno rušenje građevina ne zapriječi prometnicu, u svrhu omogućavanja nesmetane evakuacije ljudi i dobara te pristupa interventnih vozila.

Kod projektiranja većih raskršća ili prometnih čvorišta u dvije razine treba osigurati mogućnost odvijanja istog režima prometa na jednoj (prizemnoj) razini.

Unutar građevinskog područja naselja, minimalna udaljenost osnovnih građevina od ruba građevne čestice mora iznositi pola visine građevine mjereno od najniže kote terena do vijenca. Pri projektiranju građevina koristiti tzv. projekt-nu seizmičnost sukladno utvrđenom stupnju potresa odnosno intenzitetu seizmičnosti po MSK ljestvici.

Prilikom izrade planova uređenja užih područja Općine Mrkopalj, a posebno za povijesne, gušće izgrađene jezgre naselja koje nisu građene prema protivpotresnim propisima, treba analizirati otpornost tih jezgri na rušenje i predvidjeti detaljnije mjere zaštite ljudi od rušenja.

Zaštita od potresa

Članak 146.

Protupotresno projektiranje građevina kao i građenje treba provoditi sukladno Zakonu o građenju i postojećim tehničkim propisima.

Do izrade nove seizmičke karte Primorsko-goranske županije i karata užih područja, protupotresno projektiranje

i građenje provoditi u skladu s postojećim seizmičkim kartama, zakonima i propisima.

Za područje Općine Mrkopalj utvrđuje se osnovni intenzitet seizmičnosti $I_0 = 7^0$ MSK-64 za povratne periode od 100, 200 i 500 godina, odnosno $I_0 = 6^0$ MSK-64 za povratni period od 50 godina.

Prilikom izdavanja lokacijskih dozvola za rekonstrukcije starijih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje uvjetovati analizu otpornosti na rušilačko djelovanje potresa, a izdavanje dozvole za građenje uvjetovati ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.

Za višestambene građevine i složene građevine gospodarskih i društvenih namjena, sukladno terenskim uvjetima određene lokacije, uz korištenje utvrđenog intenziteta seizmičnosti, prema potrebi uvjetovati dodatna geomehanička i geofizička istraživanja za određivanje dinamičkih parametara.

Zaštita od požara

Članak 147.

Zaštitu od požara na području Općine Mrkopalj treba provoditi u skladu s Planom zaštite od požara izrađenom prema Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija. Kartografski prikaz sektora, zona i vatrobranih pojaseva mora biti sadržan u grafičkom prilogu navedene Procjene ugroženosti.

Projektiranje građevina s aspekta zaštite od požara vršiti prema pozitivnim hrvatskim zakonima, propisima i prihvaćenim normama iz oblasti zaštite od požara, te pravilima struke.

Građenje novih i rekonstrukcije postojećih građevina u naseljima izvoditi na način da se ne povećava ukupno požarno opterećenje građevine, zone ili naselja kao cjeline.

U cilju smanjenja požarnih opasnosti i zaštite od požara potrebno je:

- graditi građevine većeg stupnja vatrootpornosti,
- graditi protupožarne zidove,
- izvršiti promjenu namjene poslovnih i drugih prostora sa požarno opasnim sadržajima u neopasne,
- izvoditi dodatne mjere zaštite: vatrodajava, pojačan kapacitet hidrantske mreže i dr.

Kod projektiranja nove vodovodne mreže ili rekonstrukcije postojeće mreže u naselju, obvezno je planiranje hidrantskog razvoda i postave nadzemnih hidranata.

Pristupne ceste u dijelovima naselja koje imaju slijepi završetak treba projektirati ili rekonstruirati sa okretištem za interventna vozila na njihovom kraju.

Ceste sa dva vozna traka (dvosmjerne) treba projektirati ili rekonstruirati sa minimalnom širinom kolnika od 5 metara.

Na području Općine Mrkopalj od posebne je važnosti zaštita šuma od požara. U svrhu zaštite od požara šuma i poljoprivrednih površina propisuje se:

- organizacija osmatračko-dojavne službe (prema Pravilniku o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija),
- osiguranje prohodnosti puteva i staza kroz šumsko zemljište,
- zabrana loženja vatre izvan naselja i mjesta koja su posebno označena za tu namjenu, a u svemu prema važećoj regulativi.

Zaštita od štetnog djelovanja voda

Članak 148.

Provođenje mjera zaštite od štetnog djelovanja voda nužno je u vrijeme velikih kiša ili otapanja snijega, te pojave

visokih podzemnih i bujičnih voda na pojedinim područjima, naročito na području Mrkopaljskih bujica.

Uz pojave površinskog otjecanja u pravilu se veže i pojava vodne erozije, no ona za obrađivano područje nije istražena. Procjenjuje se da je vodna erozija u smislu produkcije nanosa u prosjeku relativno mala, dok je vrlo velika potencijalna erozija. Došlo je do izrazitog smanjenja obrađenih površina, do pada broja stanovnika, te značajnog porasta šumske vegetacije, kao važnog regulatora vodnog režima i zaštite od erozije. S druge strane izgradnjom infrastrukture, prvenstveno prometnica, skijališta i sličnih sadržaja na ograničenim prostorima dolazi do pojave velike erozije, a sve većim urbanim korištenjem prostora neposredno uz vodne tokove postavljaju se i sve veći zahtjevi za zaštitom od štetnog djelovanja voda.

Zaštitu od štetnog djelovanja voda treba cjelovito sagledati u svrhu određivanja zaštitnih mjera za sprječavanje pojave klizišta, odrona i pojačane erozije zemljišta (naročito na većim nagibima terena i u zonama eksploatacije šuma).

Planom je predložena regulacija tokova mrkopaljskih bujica te kanaliziranje voda prema Mrkopaljskom polju gdje bi se koristile u hidromelioracijske svrhe.

Na cijelom području treba vršiti daljnju regulaciju vodotoka i bujičnih tokova.

Građenje i rekonstrukcije u ugroženim područjima vršiti prema odredbama ovog Plana uz ishođenje suglasnosti i vodoopravnih uvjeta Hrvatskih voda.

Zaštitu od štetnog djelovanja voda provoditi u skladu sa Zakonom o vodama te državnim i županijskim planovima obrane od poplava.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

Članak 149.

Provedba ovog Plana vrši se neposredno, temeljem Odredbi za provođenje uz obvezno korištenje cjelokupnog elaborata (tekstualnog i grafičkog dijela) i posredno, putem planova užih područja koji su na snazi ili čija je obveza izrade i donošenja propisana ovim Planom.

9.1. Obveza izrade prostornih planova užih područja

Članak 150.

Ovim Planom se, u svrhu posrednog provođenja, određuje obveza izrade slijedećih prostornih planova užih područja:

- prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPO),
- urbanističkih planova uređenja (UPU),
- detaljnih planova uređenja (DPU),

Granice obuhvata prostornih planova užih područja određene su u kartografskom prikazu 3c »Uvjeti korištenja i zaštite prostora - područja primjene planskih mjera zaštite«.

Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPO)

Članak 151.

Utvrđuje se obveza donošenja prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPO) za slijedeće područje:

- park prirode Bjelolasica.

Do donošenja prostornog plana područja posebnih obilježja, za postupanje i zahvate u prostoru unutar parka prirode na administrativnom području Općine Mrkopalj vrijede mjere provedbe ovog Plana.

Urbanistički plan uređenja (UPU)

Članak 152.

Utvrđuje se obveza donošenja urbanističkih planova uređenja za slijedeća područja predviđena ovim Planom:

- za građevinsko područje naselja:
N5 Mrkopalj,

- za građevinska područja gospodarske - poslovne namjene:

- poslovne zone drvoprerađivačke namjene:

K1 u Mrkoplju,

- poslovne zone trgovačko - uslužne namjene:

K2 u Mrkoplju,

- poslovne zone uslužno - servisne namjene:

K3 u Mrkoplju,

- za građevinsko područje turističko-ugostiteljske namjene:

- vikend naselje:

T3₄ - Gmajna, u Mrkoplju,

- za građevinska područja sportsko-rekreacijske namjene:

- R1 - sva skijališta u sastavu Skijaškog centra »Mrkopalj«
- dijela Hrvatskog olimpijskog centra / HOC »Bjelolasica«:

- R1₁ manje skijalište Prenka u Brestovoj Dragi,

- R1₂ skijalište Čelimbaša,

- R1₃ skijalište Maj,

- R1₄ skijalište Jukina Kosa,

- R1₅ skijalište Klobučarev vrh,

- R1₆ skijalište Pod Višnjevicu,

- R1₇ skijalište Mlačice i Bijela Kosa,

R2 - Biatlonski centar »Zagmajna«,

R3 - Sportsko-rekreacijski centar »Begovo Razdolje«,

R4 - Sportsko-rekreacijsko područje »Tri poljane«.

Detaljni plan uređenja (DPU)

Članak 153.

Utvrđuje se obveza donošenja detaljnih planova uređenja za slijedeća područja predviđena ovim Planom:

- za građevinska područja turističko-ugostiteljske namjene:

- za stacionarni - smještajni turizam (hotel, pansion i sl.):

T1₁ u Sungeru,

T1₂ u Mrkoplju, uz skijalište Čelimbaša,

T1₃ u Mrkoplju, uz Biatlonski centar Zagmajna,

T1₄ u Begovom Razdolju, uz skijalište Mlačice i Bijela Kosa

- apartmanska naselja:

T2₁ u Brestovoj Dragi, uz skijalište Prenka,

T2₂ u Mrkoplju, uz skijalište Čelimbaša

T2₃ u Mrkoplju, na predjelu Zagmajna

T2₄ u Begovom Razdolju, uz skijalište Klobučarev vrh

T2₅ u Begovom Razdolju, uz skijalište Jukina Kosa

- vikend naselja:

T3₁ u Sungerskom Bukovcu,

T3₂ u Sungeru,

T3₃ u Brestovoj Dragi,

T3₅ u Tuku Vojnom.

Članak 154.

Prostornim planom užeg područja mogu se odrediti drukčije veličine građevnih čestica od onih koje su određene ovim Planom, ali u tom slučaju izgrađenost građevne čestice ne može biti veća od 40%.

Urbanističkim planovima uređenja ili Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru može se odrediti izrada detaljnih planova uređenja koji nisu predviđeni ovim Planom, ukoliko se ocijeni da za to postoje opravdani razlozi.

Članak 155.

Do donošenja prostornih planova užih područja ne može se odobriti gradnja novih građevina ni zahvata u uređenju prostora.

Iznimno se dozvoljavaju rekonstrukcije i prenamjene postojećih građevina u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja N5 - Mrkopalj.

9.2. Građevine i zahvati u prostoru za koje je potrebna procjena utjecaja na okoliš

Članak 156.

Uredbom o procjeni utjecaja na okoliš i Popisom zahvata, te Prostornim planom Primorsko - goranske županije određene su građevine i zahvati u prostoru za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš i izrada studije o utjecaju na okoliš, a za područje Općine Mrkopalj navode se slijedećim popisom:

1. Energetske građevine:

- skladišta nafte i njezinih tekućih derivata kao samostalne građevine,

- kotlovnice snage veće od 10 MJ/s na plin i lož ulje i 1 MJ/s na kruto gorivo.

2. Površinska eksploatacija građevno-tehničkog kamena, ako su utvrđene eksploatacijske rezerve veće od 100.000 m³.

3. Građevine u zaštićenom području

- građevine u slivnim područjima izvorišta vode za piće koje proizvode ili koriste opasne tvari (prema Zakonu o vodama i Uredbi o klasifikaciji voda),

- građevine na području zaštićenog krajolika namijenjene turizmu (većeg kapaciteta),

- građevine i zahvati izvan građevinskog područja smještene dijelom ili cjelovito u I. ili II. kategoriji osjetljivosti prostora,

4. Građevine za specifične grane sporta i rekreacije, koji se odvijaju isključivo u prirodnim okruženjima izvan građevinskog područja (zmajarstvo, alpinizam, golf i sl.).

Ovim Prostornim planom određuje se izrada studije o utjecaju na okoliš za sve pojedinačne zahvate u prostoru i građenje građevina izvan građevinskog područja za koje se određuje jedna građevna čestica. Studijom o utjecaju na okoliš će se odrediti uvjeti građenja, uređenja i korištenja te zaštite prostora unutar predmetnog prostornog obuhvata.

9.3. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

Članak 157.

Na području Općine Mrkopalj primjenjivati posebne razvojne i druge mjere koje će djelovati poticajno i inicirati pozitivne pomake u ukupnom društvenom i gospodarskom razvoju.

Razvojne mjere koje treba poduzimati u cilju bržeg razvitka područja su:

- ulagati u razvoj sustava vodoopskrbe i to prioritetno na područjima gdje je sustav neispravan,

- kanalizacijske sustave graditi prema prioritetu zaštite izvorišta vode za piće u širem okruženju,

- radi zaštite izvorišta vode za piće sanirati postojeće odlagalište komunalnog otpada

- poticati poljoprivredne djelatnosti koje se mogu razviti u gorskom prostoru,

- prioritetno planirati gradnju građevina od državnog i županijskog značaja,

- kao antidepopulacijsku mjeru predvidjeti prodaju uređenog građevinskog zemljišta po povoljnoj cijeni uz ispunjenje određenih uvjeta (mlađe dobne skupine, prijava prebivališta i sl.),

- odrediti visinu komunalne naknade na način da se potiče privođenje zemljišta planiranoj namjeni,
- programom mjera za unapređenje stanja u prostoru predvidjeti uvođenje komunalnog doprinosa za financiranje građenja građevina i uređaja komunalne infrastrukture,
- predvidjeti osiguranje sredstava za zaštitu i upravljanje zaštićenim dijelovima,
- predvidjeti mogućnost osiguranja sredstava za financiranje projekata potrebnih gradu (izgradnja građevina društvenih djelatnosti za javne funkcije, prometnica i sl.) putem izdavanja lokalnih obveznica,
- predvidjeti mjere za poticanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti kao što su dodjele kredita s povoljnijim uvjetima,
- novčane poticaje za određenu proizvodnju ili granu djelatnosti, propisivanje nižih stopa poreza na potrošnju i poreza na dohodak.

Članak 158.

Obzirom na specifične i otežane uvjete življenja te negativna demografska kretanja stanovništva stalno poduzimati odgovarajuće antidepopulacijske mjere i razvijati društvene djelatnosti:

Predškolski odgoj

Omogućiti boravak u dječjim vrtićima cjelokupnoj predškolskoj populaciji. U tom cilju razraditi programe i osigurati sredstva za:

- modernizaciju i zadržavanje svih sadašnjih vrtića, uz sufinanciranje troškova od strane Županije,
- financiranje prijevoza predškolske djece u dječje vrtiće na udaljenost do 5 km,
- poticanje različitih oblika organiziranja predškolskog odgoja i osnivanje disperziranih manjih privatnih vrtića (do petero djece).

Osnovno obrazovanje

Za osiguranje daljnjeg rada u osnovnom obrazovanju i zadržavanje postojećeg broja učenika nužno je:

- novčane poticaje za određenu proizvodnju ili granu djelatnosti, propisivanje nižih stopa poreza na potrošnju i poreza na dohodak- zadržati i osuvremeniti postojeće prostore,
- osigurati besplatan prijevoz učenika i topli obrok sredstvima lokalne i županijske samouprave,
- osigurati besplatne udžbenike roditeljima s troje i više djece, te osigurati besplatne udžbenike i opremu za učenike do 4. razreda osnovne škole,
- osigurati financiranje izvannastavnih aktivnosti sredstvima gospodarskih tvrtki.

Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

U cilju razvoja zdravstvene zaštite poduzimati sljedeće mjere:

- zaustaviti procese degradacije primarne zdravstvene zaštite i osigurati zdravstvenu zaštitu u skladu s prihvaćenim standardima na razini države,
- osigurati specifičnu zaštitu stanovništva u brdsko-planinskom području koju treba sufinancirati sredstvima Županije i države,
- provoditi preventivne zdravstvene aktivnosti,
- poboljšati zdravstvenu zaštitu osoba treće i četvrte životne dobi,
- poboljšati pružanje medicinskih usluga stanovništvu i podizanje zdravstvenog standarda izgradnjom novih različitih specijalističkih ambulanti.

Za pravilnije usmjeravanje socijalne skrbi nužno je:

- odvojiti radno sposobno stanovništvo od socijalne skrbi,
- poticati različite oblike socijalnih djelatnosti - u formi klubova za rad s osobama različitih dobnih skupina - od najmlađih do najstarijih,
- potrebe za socijalnom sigurnošću povećanog broja starijih i nemoćnih osoba rješavati uz pomoć Županije i države,
- stvarati pretpostavke za veću odgovornost starijih prema mladima i mladih prema starijima u društvu u cjelini, a posebno u obitelji.

Kultura, tehnička kultura i sport

Primjenjivati sljedeće razvojne mjere:

- pripremati i donositi dugoročne i godišnje programe razvoja specifičnih kulturnih djelatnosti, s preciziranim aktivnostima, rokovima, nositeljima i izvorima financiranja,
- posvetiti posebnu pažnju očuvanju i revitalizaciji kulturne baštine, nastaviti s nastojanjima kulturnih ustanova, lokalne samouprave i pojedinaca u tom pravcu, te stvarati povoljno opće okruženje i razvijati svijest stanovnika o nužnosti očuvanja kulturne i etnološke baštine za buduća pokoljenja,
- na promicanju kulturnih vrijednosti i razvoju djelatnosti tehničke kulture i sporta angažirati sve gradske strukture, pomoć županijskih ustanova, gospodarskih subjekata i pojedinaca.

Članak 159.

U svrhu provedbe i razrade planskih postavki i odrednica ovog Plana, postupnog ostvarenja ciljeva prostornog, gospodarskog i društvenog razvoja, te provođenja mjera zaštite prostora Općine Mrkopalj, Općinsko vijeće donosi dvogodišnji Program mjera za unapređenje stanja u prostoru.

Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru, sukladno Županijskom programu mjera utvrđuje se:

- gospodarski i društveni razvoj općine,
- upravljanje prostorom,
- zaštita prostora,
- ostale potrebne mjere za provedbu dokumenata prostornog uređenja.

Program mjera, osim zakonom određenog sadržaja, mora:

- utvrditi obvezu izrade nove prostorno planske dokumentacije,
- utvrditi nositelje pojedinih obveza, rokove i troškove planiranih mjera,
- odrediti mjere za provedbu politike prostornog uređenja (komunalni doprinos, razina uređenosti građevinskog zemljišta za pojedina uža područja i dr.),
- prioritetno planirati gradnju građevina od županijskog značaja,
- odrediti izračun komunalne naknade na način da se potiče privođenje zemljišta planiranoj namjeni,
- predvidjeti uvođenje komunalnog doprinosa za financiranje građenja građevina i uređaja komunalne infrastrukture,
- predvidjeti osiguranje sredstava za zaštitu i upravljanje zaštićenih područja i cjelina,
- navesti područja i lokalitete na kojima će se provoditi sustavna istraživanja i praćenja pojava i procesa u prostoru,
- predvidjeti mogućnost osiguranja sredstava za financiranje projekata za potrebe Općine, kao što su izgradnja građevina društvenih djelatnosti za javne funkcije, prometnica i sličnog,
- predvidjeti mjere za poticanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti (različitih poslovnih i turističko-ugostiteljskih djelatnosti, a naročito za oživljavanje poljoprivrede, proizvodnje zdrave hrane i ljekovitog bilja, te razvoja svih

oblika turizma, posebno seoskog turizma u okviru seoskih obiteljskih domaćinstava).

Općinsko vijeće Općine Mrkopalj, u skladu s Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru, utvrđuje:

- visinu komunalnog doprinosa i područja na koja se odnosi,
- program financiranja gradnje građevina i komunalne infrastrukture iz sredstava komunalnog doprinosa,
- visinu komunalne naknade i područja za koja se ona primjenjuje,
- poticajne mjere i područja njihove primjene iz nadležnosti Općine.

Članak 160.

Provođenje sustavnih istraživanja i praćenja pojava i procesa u prostoru vršiti sukladno odredbama Županijskog plana. Praćenjem obuhvatiti cjelovit sklop pojava koje utječu na stanje okoliša, a osobito koje utječu na kakvoću prirodne baštine, tla, zraka i vode.

Zaštitnim mjerama postići cjelovito osiguranje kakvoće okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvitka.

Članak 161.

U cilju provedbe planskih postavki prostornog, gospodarskog i društvenog razvoja Općine Mrkopalj, a naročito provedbe mjera zaštite prostora, za svaki zahvat u prostoru za koji tijelo državne uprave nadležno za provođenje ovog Plana ocijeni da može imati značajan utjecaj na život lokalne zajednice, može se zatražiti mišljenje Općinskog vijeća.

9.4. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 162.

Rekonstrukcija postojećih građevina čija namjena nije u skladu s namjenom prostora utvrđenom ovim Planom moguća je u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada.

Rekonstrukcijom u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta smatraju se:

- za stambene i stambeno-poslovne građevine:
 - funkcionalne preinake zbog boljih uvjeta stanovanja i rada (dogradnje sanitarnih prostorija, stubišta i sl. veličine do 30 m², nadogradnje do visine osnovne građevine),
 - prenamjene građevine ili dijela građevine,

- priključci na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,

• za građevine drugih namjena (gospodarske - poslovne, turističko-ugostiteljske, društvene, infrastrukturne i druge građevine):

- proširenje, prenamjena, usavršavanje i zaokruženje tehnološkog procesa ili procesa rada,
- rekonstrukcije građevina radi poboljšanja uvjeta rada,
- zamjena dotrajalih instalacija,
- priključci na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,
- sanacije postojećih ograda i gradnje potpornih zidova radi sanacije terena.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 163.

Plan iz članka 1. ove Odluke izrađen je u 4 (četiri) izvornika ovjerenih pečatom Općinskog vijeća Općine Mrkopalj i potpisom predsjednika Općinskog vijeća Općine Mrkopalj.

Članak 164.

Izvornici Plana čuvaju se u pismohrani Upravnog odjela Općine Mrkopalj, Županijskog zavoda za održivi razvoj i prostorno planiranje u Rijeci i u Uredu za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije - Pododsjek Delnice.

Članak 165.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Prostorni plan bivše Općine Delnice (»Službene novine« broj 15/89, 19/92, 30/94, 12/95) za područje Općine Mrkopalj.

Članak 166.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenim novinama« Primorsko-goranske županije.

Klasa: 021-05/04-01/01

Ur. broj: 2112-05-01-01-04-55

Mrkopalj, 22. prosinca 2004.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE MRKOPALJ

Predsjednik

Općinskog vijeća

Ivan Butković, ing., v. r.